

May 18, 2017

No 7 (2903)

Volume 68 • \$3.75

Published every third Thursday
17 issues a year
ISSN 08329-2668
Publications # 2206013

Režisér v Torontu
o svém filmu, str. 1

Sokolci byli ve formě,
str. 8

Před i po zvonění
v divadle, str. 9

Emil Viklický bude hrát
v Torontu, str. 11

Stavební skvosty?,
Eva Fířlová, str. 14

NOVÝ DOMOV

Canada

THE NEW HOMELAND

www.masaryktown.ca

PRAVDA VÍTEŽÍ!

CANADA'S CZECH AND SLOVAK NEWSPAPER PUBLISHED BY MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC. SINCE 1950

Malé ohlédnutí za festivalem českého filmu „Czech That Film“

Na konci dubna a samém počátku května měli milovníci a znalci českého filmu z Toronta a okolí poprvé možnost ochutnat výběr z aktuální české tvorby prostřednictvím festivalu, který uspořádal Generální konzul

jít to správné kino nakonec nebylo nikak složité. Ze seznamu, který jsem dostal od paní Zdeňky Goralíkové, hned to první, Revue Cinema, neziskové komunitní kino, vyhovělo všem parametřům a projevilo velký zájem

do toho s námi jít. Měli jsme štěstí i v tom, že toto kino je zvyklé národní filmové festivaly pořádat, probíhá tam pravidelně festival polský a téměř paralelně s naším českým festivalem se tam konal festival španělského filmu. Takže již v prosinci jsme si mohli stanovit termín a rozjet přípravu. Přípravy byly intenzivní, řešili jsme řadu finančních, technických a organizačních otázek jak s kinem, tak i s organizačním výborem v Praze. Složitá je především otázka přenosu a dopravy nosičů filmů mezi zúčastněnými městy, ale vše se podařilo doladit. Snažili jsme se festival propagovat všemi způsoby, pozvali jsme asi dvacítu novinářů na předváděcí promítání jednoho z filmů. Učitelka režiséra Jana Hřebejka. Přišel dokonce pouze pan Březina, avšak jemu i paní Kohoutové a paní Slepčkové patří náš velký dík za propagaci festivalu především v řadách krajské komunity.

Těch pět dnů, ve kterých jsme nabídli publiku šest aktuálních českých filmů, myslím, stálo za všechno úsilí. Návštěvníci mohli zhlédnout filmy různých žánrů, různého období, s různorodou tematikou - od příběhu slavné předválečné herečky, přes připomenutí ne až tak dávných dob všemocných funkcionářů "vedoucí síly" společnosti, až po aktuální problémy mladé generace dnešní doby. Měl jsem velkou radost, že jsme mohli v Torontu přivítat i zvláštního hos-

Talented 16-year-old Mia Joy Knibbe received a diploma for her activity in Sokole.

Jarní festival Sokola již podeváté

Svatava Heřmánková

V neděli 7. května 2017 se konal již 9. jarní festival Sokola Toronto. Všechny přítomné uvítala starostka Sokola Kanada Věra Tichá a představila vzácné hosty: předsedu MMI Františka Ječmena a Martina Jelinowicze, předsedu odbočky Českého a slovenského sdružení.

Skutečným slavnostním zahájením byl ovšem výborný oběd (obrovský řízek, bramborový salát a moučník), šéfkuchařka Hana Jurásková s týmem pomocnic (Ivou Ječmenovou, Ivou A...) se opět vyznamenala. Za snahu a výbornou práci po dlouhá léta v Sokole byla odměněna čestným diplomem.

Ve znamení 150. narozenin Kanady představila sestra Věra Tichá dva z mnoha členů Sokola, kteří v minulosti přispěli do kanadské historie a života společnosti: kpt. Jerry Kasanda nejenže zavedl sokolskou gymnastiku do Canadian Armed Forces, ale navrhl a sám také vyrobil první minitrampolinku (trampoline), která se nyní všeobecně v gymnastice používá. Sláva Cornová cvičila a trénovala gymnastiku, a byla a je mi členkou Canadian Olympic Committee. Následoval slav-

▲ Český režisér Jan Hřebejka, host GK ČR, na návštěvě Masaryktownu, vítá jej generální konzul Ivan Počuch. ▼ V kině, v zájmu obdivovatelky.

lát ČR v Torontu ve spolupráci s nejstarším torontským kinem zvaným Revue Cinema. Jsem velmi rád, že se nám podařilo tento festival, který je v USA již zavedený v sedmácti městech a letos proběhl již šestým rokem, přivést poprvé i do Toronta pro širokou krajskou komunitu a zájemce z řad kanadské veřejnosti. S myšlenkou uspořádat tento festival jsem přicestoval již z Prahy, kde jsem se potkal s ředitelem celého festivalu Michalem Sedláčkem, který byl u jeho zrodu v USA. Slovo dalo slovo a jeden z prvních úkolů, které jsem si v listopadu po svém příjezdu stanovil, bylo najít kino, které by vyhovovalo podmínkám a rámci festivalu. Zapadalo to do mé představy o intenzivnější snaze představovat naši vlast prostřednictvím kultury a umění. Na-

Přijďte s námi oslavit

70. Český a slovenský den na Masaryktownu
Sobota 24. června 2017 ve 13.00 hodin

Come to celebrate with us

70th Czech and Slovak Day at Masaryktown
Saturday, June 24th, 2017 at 1 pm

canada 150

• 450 Scarborough Golf Club Road, Toronto

Info (416)439-43554

• Vstupné dobrovolné

Příště podrobné informace

8

KE DNI

Zatímco v Česku hasí (do 18.5. bezúspěšně, protože prezident dli v Číně) oheň zažatý premiérem Sobotkou ohledně nezaplacených daní z korunových dluhopisů Andreje Babiše, stále ještě ministra financí (a tím i jeho odstoupení), hlava rodiny české si podává ruce v Číně s jejím prezidentem a před čínskými, ruskými a jiných států kamerami s představitelům už ne tak velké jako kdy si ruské rodiny Putinem. Věnovali si vzájemně dostatek času na to, aby si domluvili další schůzku na půdě bošoj zemlji v listopadu. Jednání se zúčastnil i ministr průmyslu Jiří Havlíček. Toho Zeman Putinovi s odkazem na nedávné ochlazení evropsko-ruských vztahů představil jako člověka, který „nenese vinu na tom, co se stalo v minulosti“, mině ochlazení vztahů po Ukrajině.

„Po dvouapůlleté přestávce se bude konat zasedání mezivládní komise a očekáváme, že poskytne nové impulzy naší spolupráce,“ řekl český prezident (CT 24). Právě česko-ruskou spolupráci si jeden z nejmočnějších mužů na světě pochvaloval (připomeňme si, že se v Číně Zeman s Putinem setkal již před dvěma lety): „Do značné míry díky vám se naše vztahy v posledních letech přece jen udržují na vysoké úrovni a rozvíjejí,“ prohlásil na Zemanovu adresu Putin a s uspokojením poznamenal, že se začátkem roku „obchodní obrát zvýšil o 44 procent“, což považuje za dobré znamení a trend, který je potřeba zachovat. A podpořil obchodní myšlenku vysílat podle praxe Čechů do země zesílené, mlékem a strdím oplývající více azbukou pišících turistů, atd...

Co se tak českému prezidentovi líbí na pohlavárech nelidnatější země světa (za šos ji v tomto směru chytá Indie, a až někde poměrně daleko je USA)? ČR se zapojila do projektu Nové hedvábné stezky, jehož cílem je oživit staroběh obchodní trasu z východní Asie do Evropy, otevřít Pekingu cestu ke zdrojům energie ve střední Asii a přivést čínské firmy na lukrativní trhy. Příslušnou dohodu podepsal ve čtvrté době návštěvy v Pekingu premiér Bohuslav Sobotka v listopadu 2015.

Je to jeden z hlavních motivů cesty Miloše Zemana do Číny – seznámit se se stavem nové Hedvábné stezky, ambiciózního obchodního plánu Číny, jejíž firmy a jejich partneři z Evropy a jihovýchodní Asie chtějí vazby posílit s pomocí námořních cest či nových železnic. Projekt má navázat na staroběh obchodní propojení Asie se zbytkem světa. Její první část se zaměřuje na budování pevninské infrastruktury na příč Střední Asii a vytvoření Ekonomické pásu hedvábné stezky (Silk Road Economic Belt). Druhá se obrací na moře, konkrétně předpokládá rozvoj námořních dopravních tras skrze Indický oceán a Perský záliv, tedy Námořní hedvábnou stezku (Maritime Silk Road).

Projekt představil čínský prezident Si Ťin-pching,

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

TORONTO

► PÁ 02.06. - Pavol Hammel, koncert pěvecké legendy pop music ze Slovenska, restaurace Golden Pheasant (905)781-9374, pokud není vyprodáno
► SO 03.06. v 18.00 – Pavol Hammel, populární slovenský zpěvák hostuje v hale kostela sv. Cyrila a Metoděje, info a rezervace (905)812-5503.
VYPRODÁNO
► SO a NE 03. a 04. 06. v 11.00 - Česká národní pouť Midland, koordinátoři M. Janková (416)614-0550 a H. Drábová

► ČT 08.06. v 19.30 (do 21.30) – podmanivý Sam Broverman – dreammaker & heartbreaker – bude zpívat v Prague Restaurant and Cafe na Masaryktownu. Více o něm www.brovermusic.com, rezervace a info: (416)289-0283, www.pragerestaurant.ca, email: mariana@pragerestaurant.ca

► PÁ-NE 09.06. -11.06 - Výkonný výbor pořádá 66. kongres ČSSK v Kanadě, na který zve další zájemce - Edmonton, AB, přihlášky a info. www.cssk.ca
► SO 17.6. v 17.00 - Klub Martina Rázusa ve spolupráci s Muzeem slovensko-kanadského dědictví a Novým divadlem v Torontu uvádí v režii Katky Kozákové a Dášy Beláčíkové pásmo uměleckého slova a hudby pod názvem Svatba pod Tatrami. Hala kostela sv. Pavla, 1424 Davenport Rd., Toronto, vstupné \$10. Info a rezervace: (416)658-9793, na místě je možné si koupit občerstvení.

► SO 24.06. od 13.00 - pořádá Masarykův ústav tradiční Český a slovenský den na Masaryktownu. od 10.00 ekumenická bohoslužba, za dobrého počasí pod širým nebem v kapličky sv. Antonína v parku, bohatý program a velkolepý výběr pohostění. Přiveďte své přátele a jejich děti, přijďte s celými rodinami, parkování zdarma, vstupné dobrovolné. Máte zájem o prodejní stánek? Info: (416)7439-4354.

KLUB MARTINA RÁZUSA

SO 17.06. - Literární-hudební národopisné pásmo Svatba pod Tatrami NE 27.08. - Piknik pro děti v přírodě
SO 14.10. - 7. ročník dětské soutěže v recitaci „Maroško“ Akce jsou pořádány za finanční podpory Úradu pre Slovákov žijících v zahraničí. Konají se v hale kostela sv. Pavla, 1424 Davenport Rd., Toronto, více informací pro zájemce tel. (416)658-9793, rádi odpovíme.

NOKTURNÁ VE MĚSTĚ

► NE 28.05. v 17.00 - Emil Viklický a Jiří Lábus - jazz piano a narrator, oba umělci z Divadla Viola v Praze, restaurace Praha na Masaryktownu, ČTĚTE NA STR. 11 TĚCHTO NOVIN

► SO 03.06. v 17.00 - Special Jazz Piano Concert – recitál pianisty Emila Viklického, Prague Restaurant & Café na Masaryktownu, vstupné \$25, info a rezervace (416)481-7294

► NE 11.06. v 17.00 - slovenská sopranistka Brigita Tivadarová, doprovod Katherine Slovak - piano, André Pevný - piano, a Pavol Frieder - housle, na programu Bizet, Britten, Dvořák, Lehár, Piazzolla a Massenet. Koná se v restauraci Praha na Masaryktownu, v nabídce special dinner (také tatarský biftek), rezervace Mariana (416)289-0283.

Adresy: ● kostel sv. Václava, 496 Gladstone Ave., Toronto, ● restaurace Praha, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto (jižně od Lawrence Av., východně od Markham Rd.). Individuální lístek \$25, studenti u dveří lístek \$15, info: www.nocturnesinthe-city.com nebo (416)481-7294.

SOKOL TORONTO

PO 12.06. ve 20.00 - Last day for volleyball session, G.Harvey C.I., 1700 Keele St. info: hermaneks@yahoo.ca
ST 14.06. ve 20.00 - Last day for adult classes of the season, G.Harvey C.I., 1700 Keele St., info: hermaneks@yahoo.ca
SO 17.06. – PICNIC, info: ivancurilla@gmail.com; hermaneks@yahoo.ca
PÁ-NE 22.-25.06. - ASO Slet in Cedar Rapids, Iowa, USA, info: rtmej@rogers.com and aso@american-sokol.org
► SO 12.08. (rain day 13.08.) - Sokol Canada Summer Games, Masaryktown, info: rtmej@rogers.com

ČESKÁ TV NOVÁ VIZE

► SO (každá) v 10.00-10.30 a ST (každou) v 7.00 opakování - vysílá Nová Vize v dosahu Ontario na stanici OMNI 1 (v Torontu kanál 47/kabel 4 a 169), producentka Markéta Slepčiková, tel: (647)892-6912, Nova Vize, 7 Auburn Av., Toronto, ON, novavize.ca@gmail.com, www.novavize.com - některé TV programy.

SLOVENSKÁ TV SLOVENSKÝ SVET

► SO (každá) v 10.30-11.00 a ST (každou) v 7.30 opakování. Producentka Katarína Homolová. Tel: (647)233-3105, email: slovenskysvet@gmail.com, www.tvsejna.com

ČESKÁ ŠKOLA TORONTO

► SO (každá) 10.00 - 12.00 – Česká doplňovací škola MMI pro děti

Číslo 7 vyšlo 18. 5., č. 8 vyjde 8. 6. 2017, uzávěrka je 1. 6.
Rychlý kontakt a předplatné: (647)770-1713 email: vera.toronto@gmail.com. Předplatné se automaticky prodává, není-li písemně zrušeno.

5-12 let, učebna na 918 Bathurst St., Toronto. O objektu: www.918bathurst.com. Přiveďte svoje děti s jakoukoliv úrovní znalosti češtiny. Všechny jsou srdečně vítány. Info: paní Iva (416)439-4354.

ČESKÁ a SLOVENSKÁ ŠKOLA KITCHENER

► SO (každá) 9.00 -11.30 – pro děti ve věku 4-14 let, St. Francis School, wing A, 154 Gatewood Rd., Kitchener. V případě zájmu kontaktujte: Mirka Pirová mirka.pirova@wcdsb.ca, slovenština Vanda Gabajová vanda.gabajova@wcdsb.ca. Info také na: www.kwczechsandslovaks.com.

ČESKÁ ŠKOLA OAKVILLE

► SO (každá) 09.30 - 12.00 – Česká doplňovací škola pro děti ve věku 4-12 let, kterou provozuje Holy Family Catholic School, HCDSB-International Languages. Info: učitelka Renata Freibergová, tel. (416)887-9863, email: renata_freiberg@yahoo.com

SLOVENSKÁ ŠKOLA MISSISSAUGA

► SO 09.00-11.30 (každá) – Blessed Teresa of Calcuta Elementary School, 1120 Runningbrook Dr., Mississauga, vyučuje Daniela Kramáriková, (647)834-8020, daniela@gmail.com

CALGARY

► Třídenní Calgare Listy (CL) se vydávají 4x do roka - \$15.00. Noví zájemci se mohou přihlásit k odběru u Vladimíra Mašaty na tel. (403)289-7244 nebo email vlasata@gmail.com, nebo vyžádejte písemně: Czech and Slovak Association Po Box 355 Calgary, AB T2P 2H9

ČESKÁ a SLOVENSKÁ ŠKOLA

► SO v 09.30 - 11.30 (každá, kromě dlouhých víkendů) - Česká škola o třech třídách - školka Kulihrášek (pro děti do pěti let českých a slovenských rodičů), škola (pro děti od pěti let a pro dospělé). Vyučování pokračuje v The Village, 4039 Brentwood Rd., NW, Calgary. Informace podá Yvea Zaela email: yvea.zaels@hotmail.ca, nebo tel: (403)228-0126 také Facebook: Ceska skola Calgary.

► SO v 09.30 - 11.30 (každá, kromě dlouhých víkendů) - Česká knihovna se zhruba pěti sty novými tituly je otevřena v průběhu vyučování České školy. Seznam knih je k dispozici na Facebooku: Ceska skola Calgary.

► SO v 09.00 - 11.00 (každá, kromě dlouhých víkendů) - Slovenská škola s třídami pro děti a dospělé a knihovnou. Vyučování pokračuje v The Village, 4039 Brentwood Rd., NW, Calgary. Info: Eva Hadzima: hadzimak@yahoo.com, www.skschool.ca nebo Facebook: [skschool](https://www.facebook.com/skschool)

► PO v 16.00 - 17.00 (každé) Kašpárek (výtvarné-divadelní kroužek pro děti od šesti let) v soukromí „No drop-ins“

Kontakty: Česká škola a Česká knihovna: email: yvea.zaels@hotmail.ca nebo tel: (403)228-0126; Slovenská škola a Slovenská knihovna: hadzimak@yahoo.com

EDMONTON

► PÁ-NE 09.06-11.06. - Výkonný výbor ČSSK pořádá 66. Kongres ČSSK v Edmontonu, na který zve všechny zájemce, info: www.cssk.ca

► Web ČSSK - na web bylo vloženo další pokračování oblíbené krajanské hry Riskuj, krajane! - najdete ji na http://www.cssk.ca/riskuj_krajane/hra/riskuj-krajane-17.html.

Hra na online je určena každému - prověřte si znalosti o své vlasti! Základem společenské hry populární televizní hry znalosti Jeopardy. Přejme dramatické napětí! Hráče zdraví výbor ČSSK Edmonton a studenti Gymnázia Jirkov

KITCHENER-WATERLOO-GUELPH

ČESKÁ a SLOVENSKÁ ŠKOLA

► ČT 01.06. v 19.00 – Pavol Hammel, slovenská legenda zpívá v Edlwis Tavern, Kitchener. Info: Blanka Michale (519)500 3316 nebo kwczechsandslovaks@yahoo.com

► SO 09.00-11.30 (každou) – St. Francis Campus, 154 Gatewood Rd., Kitchener, wing A. Výuka je zdarma pro děti ve věku 4 – 13 let (JK a G8). Info výše v sekci Česká škola.

► ÚT v 19.00 - 20.00 (každé) – sokolové pobočky v KWG cvičí v Elizabeth Ziegler School, 90 Moore Ave. S, Waterloo. Info Jana Kargerová (519)664-3450 a Marcela Lukavská (519)265-4141.

FILMOVÉ PONDĚLKY

05.06. Dědictví anebo kurva se nefiká, český film, 2014, další životní peripetie Bohuše milionáře z Boží milosti, v hlavní roli Bolek Polívka.

► Zpravodaj Dobrý den! do světa vypravují zodpovědná redaktorka Eva Kratochvílová a výtvarnici Lida Bausová a Josef Kratochvíl. Jarní vydání je věnováno Sigmundu Freudovi, obstarajte si, čtete.

MONTREAL

► ST od 20.00 (každá) - sokolský volejbal - noví zájemci, volejte manžele Hříbovy (514)683-2092, tělocvična školy Coronation na rohu Van Horne a Victoria (metro Plamondon)

► Příští dětský tábor Hostýn se bude konat opět v červenci po dobu 3 týdnů ve dnech NE 2. 7. – SO 22. 7. Ceny zůstávají stejné jako vloni: \$395/týden, \$765/2 týdny a \$960/3 týdny. Každé další dítě

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund (CPF) of the Department of the Canadian Heritage.

ze stejné rodiny obdrží slevu 10 proc. Sociálně slabé rodiny mohou dostat další slevu. Info J. Maxant (450)465-4844 nebo F. Kaštánek (514)913-1030, camphostyn@gmail.com. (Josef Maxant)

Týdenní pobyt s výukou češtiny na táboře Hostýn

► Stále je zde možnost týdenní intenzivní výuky češtiny pro děti ve věku 6 - 12 let po skončení dětského tábora na Hostýně, tedy v týdnu 23.- 29. července. Bohužel, zatím se nám přihlásilo málo dětí a pokud nebude dostatečný zájem, budeme muset tuto akci zrušit. Nejpozdější termín na přihlášení byl 1. května. Tábor by byl otevřen pro rodinné dovolené s tím, že rodiny, které chtějí přihlásit své dítě/děti do letní školy, mají přednost. Děti by byly v péči zodpovědného dospělého (rodiče, prarodiče, apod.) a zúčastňovaly by se výuky, kterou plánujeme na 3 až 5 hodin denně. Přesný rozvrh a cena bude stanovena později podle zájmu. Informace a přihláška: ceskaskolamontreal@gmail.com. (Andrea Laroque)

► Plánujeme otevření české sobotní školy pro děti koncem září 2017. Konala by se nejspíš v dopoledních hodinách v prostorách Českého domu na 6540 McLynn. Rodiče, kteří se nám již přihlásili, budeme kontaktovat přímo, další zájemci se mohou přihlásit po emailu na ceskaskolamontreal@gmail.com. (AL)

► Oznamujeme Vám otevření Slovenskej školy pre deti v Montreale od roku 2017. Zájemci o bližší informace píše na slovenskaskolamontreal@gmail.com alebo sa pozrite na našu facebookovú stránku <https://www.facebook.com/slovenskaskolamontreal/>

► S radostí oznamujeme, že loutkové divadlo manželů Bauerových z Jaro-
máře, Boučkovy loutkové divadlo, se chystá v rámci svého severoamerického turné přijet i do Montrealu v září 2017. Termín představení je zatím naplánován na sobotu odpoledne 23. září 2017. Kromě půlhodinového představení pohádek (v češtině) je v programu také workshop, kdy si děti budou moci z plastických láhví vyrobiť vlastní loutky. Akce se pravděpodobně uskuteční v hale kostela Westmount Park United. Představení sponzoruje odbočka ČSSK a Sokol Montreal. Je to jedinečná příležitost vidět tradiční české loutkářské umění na vlastní oči – pro děti nezapomenutelná zkušenost. Rezervujte si toto datum již dnes! (AM)

► Montrealský věstník je zasílán zdarma, ale finanční příspěvky jsou vítány. Chcete-li Věstník podpořit, pošlete příspěvek na adresu: Ema Košacká, 6542 McLynn, Montreal, QC, H3X 2R6. Šek vystavte na „Czech and Slovak Vestník“. Dotazy a informace: montrealvestnik@gmail.com nebo amartinu@yahoo.com.

Šéfredaktorka: Alena Martinů, 5080 Glencairn, Montreal H3W 2B4, tel. (514) 484-6177, email: amartinu@yahoo.com

VANCOUVER

► PÁ 26.05. ve 20.00 – umělci z ČR Proč si nezatančíte?, Raymond Carver – mistr krátké prózy, jeden z nejvýznamnějších spisovatelů americké literatury 80. let minulého století v bravurním podání Jiřího Lábusa za klavírního doprovodu Emila Viklického. Jedno představení, Studio Shadbolt Centre, Burnaby, vstupné 35.00, www.arwibo.com

► PO-PÁ 03.-07.07. pořádá ČSSK – klub turistky organizuje stanování v Manning Parku, Group campsite – Lone Duck 2, do kempu zveme ty, které těší setkání s rodáky, - kteří žijí v Lower Mainland nebo v Okanaganu (kemp je asi 3 hodiny jízdy od obou oblastí, ale i jinde, - kteří chtějí podniknout túry v Manning Parku nebo mají rodiny s dětmi a chtějí jim dopřát hry u jezera, - kteří jsou v Kanadě dočasně anebo natrvalo. Jestli se chcete přihlásit, odešlete přihlášku co nejdříve i s šekem, přijemce platby "Czech and Slovak Association", v poznámce uveďte Manning Park 2017. Více na: www.env.gov.bc.ca/bcparks/explore/parkpgs/ecmanning

► Zpravodaj ČSSK: martajamborova@hotmail.com nebo Czech and Slovak Association, 797-916 West Broadway, Zpravodaj vychází 4x ročně, Redakce: Romana Zeman, Marta Jamborová, I. Šmulíková.

WINNIPEG

► Pramen je časopis krajské obce Čechů a Slováků ve Winnipegu, vydává jej winnipežská odbočka ČSSK pro krajany v Manitobě a jinde ve světě. Vychází čtyřikrát do roka. Adresa: Czech and Slovak Association of Canada, Winnipeg Branch, Att. Pramen, P.O.Box 1732, Winnipeg, Manitoba, Canada R3C 2Z9. ■

Prague Restaurant & Café PŘIJME

na part time kuchařku a servírku,
volejte: Mariana (416) 833-9017
nebo mariana@praguerestaurant.ca
450 Scarborough Golf Club Road, Toronto

Team Raff's Arc of Memory Design Selected for the Memorial to the Victims of Communism

The jury has chosen Raff's evocative design, which expresses the journey from oppression to finding hope in Canada

OTTAWA, May 17, 2017 / CNW/ - A significant step toward the realization of the Memorial to the Victims of Communism – Canada, a Land of Refuge, was taken today as Arif Virani, Parliamentary Secretary to the Minister of Canadian Heritage (Multiculturalism) and Member of Parliament (Parkdale-High Park), on behalf of the Honourable Mélanie Joly, Minister of Canadian Heritage, unveiled the winner of the design contest. In addition, Tribute to Liberty, the charity established to create the memorial, indicated its support by announcing it has transferred the first installment of \$1 million for the project.

Last fall, five designs were shortlisted, each presenting a different way of expressing

onals and content specialists provided expert input.

The Arc of Memory, a sculptural array of bronze rods configured into a gigantic arc, created by Team Raff, is intended as a dynamic living calendar that would commemorate moments of suffering and injustice that eventually resolve into reflection and gratitude.

The Memorial to the Victims of Communism will be built on a site on the west side of the Garden of the Provinces and Territories in Ottawa.

Team members:

Paul Raff, Artist and Architect, Paul Raff Studio Incorporated, Michael A. Ormston-Holloway, Designer and Certified Arborist, The Planning Partnership Brett Hoornaert, Landscape Architect, The Planning Partnership Luke Kairys, Landscape Architect, The Planning Partnership

Design intent:

Arc of Memory is a dynamic living calendar, designed to capture the many, many mo-

ments of suffering and injustice to be commemorated, in solace and in gratitude.

Over 4000 bronze rods are arranged along 365 slen-

der posts, each one pointing at a unique angle of the sun, for every hour of every day, across a year. The memorial is divided in the middle at the winter solstice, the darkest day of the year, inviting visitors to step through in a metaphorical journey from darkness and oppression to lightness and liberty.

At a distance, the sculptural array of bronze rods expresses the vastness of the suffering of individuals under communist regimes. Up close, the memorial invites visitors to reflect on their own experiences. Ultimately the memorial invites people to bring forth their own ideas and thoughts, to walk their own path and recognize each other in a free and welcoming country. ■

More: <http://canada.pch.gc.ca/eng/1488208623937>

„SHADOW GAMES“ UVIDÍTE V OTTAWĚ

Pod názvem Shadow Games bude v úterý 23. května v 18 hodin zahájena v Galerii 17/18 na 251 Co-oper Street v Ottawě výstava mladých umělců: kanadského Antonyho Burnhama a české Moniky Žákové. Zahájení bude mj. přítomen i velvyslanec ČR v Kanadě Pavel Hrnčíř se svojí paní, kurátorkou výstavy. Nakolik bude výstava zajímavá, nám odhaluje recenze její výstava v Kanadě v loňském říjnu. Monika Žáková vystudovala Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru Jiřího Sopky. V Galerii Josefa Lieslera vystavuje elegantní olejové malby, které na pozorovatele na první pohled působí zejména svou iluzorností. V kontextu architektury výstavního prostoru získávají díla navíc nový, dalo by se říci až chrámový rozměr. Gotické klenby interiéru v kontrastu s geometrickými obrazy spolu vedou vášnivý dialog oboukřídla a hran.

Monika se ve svých dílech snaží pomoci iluze narušit hranici mezi plochou a prostorem. V tom jí pomáhá také zkoumání různých podob papíru (složeného, deformovaného nebo jinak poškozeného vnějšími vlivy) a především zkoumání vlastností papíru – všimá si textury, syrovosti materiálu, který se skrze otisk pásky nebo rýhu čepele nože dere na povrch a podněcuje smyslový a emocionální zážitek z obrazu. Navzdory přísně pečlivé geometrii, kterou výtvarnice využívá, je ale v plátech otištěna i jistá hodnota navíc, která tkví především v kladení důrazu na provázanost obsahové a formální stránky

práce. Práce Moniky Žákové jste mohli vidět například na výstavách v Ostravě, Praze, Brně, Jihlavě, Opavě, ale také v Berlíně, Tokiu nebo Drážďanech.

V roce 2014 získala 3. místo v soutěži Cena kritiky za mladou malbu. Přijďte, uvidíte vás do 26. července. ■

VÍCE: [HTTP://WWW.DRDOVAGALLERY.COM/ARTISTS/MONIKA-ZAKOVA](http://WWW.DRDOVAGALLERY.COM/ARTISTS/MONIKA-ZAKOVA) • [HTTP://CANADIANART.CA/REVIEWS/ANTHONY-BURNHAM-AT-GALERIE-RENE-BLOUIN/](http://CANADIANART.CA/REVIEWS/ANTHONY-BURNHAM-AT-GALERIE-RENE-BLOUIN/) • [HTTP://WWW.GALLERY1718.CA/](http://WWW.GALLERY1718.CA/)

Za španělské občanské války se říkalo: U bran Madridu se bojuje za Prahu. Nakonec se nic nevybojovalo, ale slogan zůstal. Dnes ho můžeme upravit. V indonéské Jakartě se bojuje o pověst islámu na Západě. Výsledek je zatím stejný.

Čas od času nás některé muslimské autority přesvědčí o tom, že tolerance (k jinověrcům), k níž se snad hlásí jiné muslimské autority, je pouhá fikce. Nejnovější důkaz: odsouzení jakartského guvernéra, k němuž došlo 9. května 2017. On totiž každý pokus přesvědčit nás, obyčejné lidi žijící na Západě, o tom, že soužití „křesťanů“ s muslimy založené na vzájemné toleranci je možné, narazí buď na tvrdou realitu, nebo na verš v koránu, který něco takového problematizuje, případně na obojí. Nemluvě o zvrácené logice, již jsme byli několikrát svědky. Mladá žena ze Západu nahlásí na policii Spojených arabských emirátů znásilnění a skončí za mřížemi, neboť se dopustila trestného činu nemanželského pohlavního styku. Dokud bude něco takového možné, apriorní nedůvěra lidí na Západě vůči islámu se nezmění.

Muslimské autority versus tolerance

Lubomír Stejskal

A na zvrácené logice z pohledu člověka uvažujícího zdravým rozumem je postaveno i odsouzení Basukho T. Purnamy zvaného Ahok, který dosud stál, od listopadu 2014, v čele hlavního města Indonésie jako její guvernér. Purnama je čínského původu – a není muslim. Podle svého webu je protestantský křesťan, což je svého druhu unikum ve vztahu k zastávané funkci. Mandát mu měl vypršet letos na podzim, a protože měl zájem o znovuzvolení, zúčastnil se loni předvolební kampaně. Během ní se stalo něco, co český server iDNES.cz popsal takto: „Purnama během předvolební kampaně obvinil své protivníky, že zneužívají veršů koránu v politickém boji. Muslimští odpůrci křesťanského guvernéra podle něj často citovali verš koránu, který podle některých interpretací zakazuje muslimům žít pod nadvládou nemuslimů.“ Toto stačilo, aby militantní muslimové vyšli do ulic – a guvernér stanul před soudem. Za co? Za blasfemii, rouhání, urážku islámu (Koránu, chcete-li). Nebylo mu mnoho platné, že se svého druhu unikum ve vztahu k zastávané funkci. Ani to, jak se před soudem hájil. Prohlásil, že jeho poznámky byly namířené proti politikům, kteří příslušný verš Koránu (o něm níže) používají nesprávně, protože nechťejí ve volbách soupeřit zdravým způsobem.

Devátého května přišla šokující zpráva. Guvernér byl odsouzen ke dvěma letům vězení. (Nadějí v této skandální kauze je možnost odvolání.) Něco takového je na civilizovaném Západě stěží představitelné: Purnama jde do žaláře kvůli tomu, že svobodně vyjádřil určitý názor. Navíc založený na pravdě. Celá tato děsivá záležitost se totiž točí kolem jednoho oddílu, který najdeme v Koránu pod označením Súra 5 al Maidah (Prostřený stůl), verš 51, kde se píše: „Vy, kteří věříte! Neberte si židy a křesťany jako přátele, neboť oni jsou si přáteli jedni druhým. Kdokoliv z vás se s nimi přátelí, ten stane se jedním z nich a Alláh věru nepovede lid nespravedlivý.“ Z těchto slov někteří muslimové dovodují, že by nad nimi neměli vládnout nemuslimové. Když proti tomu guvernér v kampani vystoupil, skončil podle muslimské logiky v kriminále. Jako v úvodu zmíněná mladá žena ze Západu, která v Emirátech nahlásila znásilnění.

Co z toho může vzejít? Na Západě, kde dnes a denně řešíme z řady důvodů (otázka migrace je na prvním místě) vztah k muslimům a jejich víře? Tváří v tvář takovému fanatismu? Odpověď je zřejmá. Ještě větší nedůvěra vůči proklamacím o toleranci, více obav z islámu, větší míra deziluze a posleze více nenávisti. Nutno říci, že muslimské autority nám podobnými excesy pokusy o vzájemné porozumění nikterak neusnadňují. Ba právě naopak.

PS: Bývalý prezident Václav Klaus 4. května 2017 napsal: „Politická zápletku, kterou vyvolal svým úterním (2. 5. 2017) oznámením demise vlády premiér Sobotka, není v tuto chvíli ani zdaleka dořešena a jakýkoli komentář do týdneku je riskantním krokem.“ Já dodávám: ještě riskantnějším krokem by bylo komentovat české politické dění do krajského třítydenníku. Nejde ovšem o „zápletku“, ale o těžkou politickou krizi, jejíž průběh a zejména chování některých aktérů znamená jediné: že česká politická kultura dosáhla svého dna. Situace se mění nejen každým dnem, ale každou hodinou. Proto jsem se rozhodl k neobvyklému kroku: pro pozorovatele politické scény ve staré vlasti se téma sice samo nabízí, ovšem téma, které přesahuje plochu jednoho novinyho sloupce.

V době odesílání tohoto článku do Toronta události gradovaly, nechme je tedy vygradovat. To je důvod, proč jsem se rozhodl nepsat o mezistavu českého politického divadla, ale o krutém údělu guvernéra v daleké Jakartě. ■

Z DOMOVINY □ Z DOMOVINY □ Z DOMOVINY □

■ Prezident Miloš Zeman se v Pekingu sešel se svým čínským protějškem Si Ťin-pchingem. Při setkání řekl, že do Číny přijel proto, aby podpířil projekt novodobé Hedvábné stezky, která má posílit obchodní vztahy Číny s Evropou. Uvedl také, že by byl rád, aby jedna z větví této stezky vedla přes Českou republiku. „Smyslem našeho i dalších setkání je pomoci tento projekt realizovat. Z tohoto důvodu jsme s sebou přivezli 38 naprosto konkrétních projektů, protože nemám rád politické fráze,“ prohlásil Zeman. Si Ťin-pchingovi věnoval český překlad knihy čínského prezidenta, k níž český prezident napsal předmluvu. Po jednání národních delegací se oba prezidenti zúčastnili podpisu tří dohod o spolupráci v ekonomické či zdravotní oblasti.

■ ČSSD trvá na odvolání vicepremiéra a ministra financí Andreje Babiše (ANO) z vlády. Návrhy prezidenta Miloše Zemana, které počítaly i s odchodem premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD), nejsou pro sociální demokraty přijatelné. Premiér to řekl novinářům po jednání politického grémia strany. Sobotka zopakoval, že za důvody pro odvolání Babiše považuje podezření, že se ministr financí v minulosti vyhýbal placení daní a že ovlivňoval média, která vlastnil. Nechtěl komentovat návrh hnutí ANO, že by se novou ministryní financí mohla stát dosavadní Babišova náměstkyně Alena Schillerová.

■ ČSSD, že by jeho náměstkyně Alena Schillerová ovlivňovala činnost Finanční správy. Jejím jmenováním ministryní by premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) urychlil konec krize, uvedl Babiš. Sobotku požádal o schůzku, termín je už dohodnut, odmítl jej ale upřesnit. Babiš dále vyzval premiéra, aby také svolal koalici radu.

■ Prezident Miloš Zeman kvůli svému postupu při řešení vládní krize ztratil politické body, řekl jeho předchůdce Václav Klaus. Naopak úmysl premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD) podat demisi celé vlády považuje za jeho dosud nejchytřejší tah v politice. Situaci v zemi pak vidí jako bezprecedentní ohrožení demokratického vývoje v Česku. Miní, že Zeman se nechal nalákat do střetu. „Nemůžu na tom vydělat, může si tím jenom uškodit, jenom tím ztrácí a věřím tomu, že si to dnes také uvědomuje,“ uvedl. „Já si myslím, že nebylo možné odvolat jen premiéra,“ podotkl k Zemanovu názoru.

■ Na předsedu frakce Evropské lidové strany (EPP) v europarlamentu Manfreda Webera se obrátilo pět českých členů frakce ve snaze dosáhnout stažení bodu o situaci médií v ČR z programu plenární schůze na počátku června. ČTK to řekla autorka dopisu Weberovi Michaela Šojdrová (KDU-ČSL), podle které sice není možné problém myslím s tímto zájmem ministra financí Andreje Babiše bagatelizovat, Česká republika ale věc umí vyřešit sama. My to řešit umíme, máme na to páky,“ řekla ČTK Šojdrová. Europoslanec Tomáš Zdechovský (KDU-ČSL) varuje, že projednávání bodu by pro ČR byla obrovská ostuda.

■ Národní rada pro sport vyzvala premiéra Bohuslava Sobotku (ČSSD), aby nepíjil demisi ministryně školství Kateřiny Valachové (ČSSD). Tu postoj sportovců překvapil. Demisi má připravenou. V úterý oznámila, že rezignuje k 31. květnu, aby převzala politickou odpovědnost za kauzu ovlivňování sportovních dotací, kvůli níž je ve vazbě její bývalá náměstkyně Simona Kratochvílová. „Paní ministryně, tak jak to my vnímáme, ve finále doplatila na to, že se snažila ve financování sportu nastavit naprosto jasná a pevná pravidla rozdělování peněz, kde by vliv jednotlivců byly minimální. Z hlediska nastavení prostředků ve sportu jsme přesvědčeni, že jednala velmi dobře a kulturu ve sportu posunula kupředu, i když to dneska tak nemusí vypadat,“ uvedl po jednání předseda Českého olympijského výboru Jiří Kejval.

■ Doživotně odsouzený dvojnásobný vrah Jiří Kajíněk dostane od prezidenta Miloše Zemana ve druhé polovině května milost. Rozhodnutí o udělení milosti je připraveno, prezident ho podepíše po návratu z návštěvy Číny, kde bude do 18. května. Zhruba 54% občanů s rozhodnutím souhlasí. Navštívil ho ve věznici také prezidentova manželka. Součástí milosti bude podle prezidenta sedmiletá podmínka.

Plezeňský soud uložil zřejmě nejznámějšímu českému vězni doživotní trest 23. června 1998. Odsoudil ho za to, že v roce 1993 zastřelil v serpentínách pod plezeňskou věznici Bory podnikatele Štefana Jandu a jeho osobního strážce Juliána Pokoše. Druhý bodyguard útok přežil. Kajíněk se proslavil svým útekem z nejtřeštěnějšího čes-

kého vězení v Mirově. Má řadu sympatizantů, kteří jsou přesvědčeni o jeho nevině v kauze dvojnásobné vraždy. Prezident letos v dubnu uvedl, že vážně uvažuje o milosti pro Kajínka, protože není zcela přesvědčen o jeho vině. V tom ho tehdy podpířil dlouholetý předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský, v kauze podle něj přetrvávají pochybnosti.

■ Milost pro dvojnásobného vraha Jiřího Kajínka, kterou ve čtvrtek ohlásil prezident Miloš Zeman, má odvést pozornost od problémů ministra financí a předsedy hnutí ANO Andreje Babiše, soudí politolog Tomáš Lebeda. „Načasování je jednoznačně spojené s tím, že místo aby se teď řešil problém pana ministra financí, tak se bude řešit pan Kajíněk. Povede to k rozmělnění pozornosti a odvedení pozornosti od toho, co je naprosto podstatné,“ řekl ČTK Lebeda. Podle politoložky Vladimíry Dvořákové souvisí milost doživotně odsouzenému Kajínkovi s prezidentskými volbami, v nichž chce funkci hlavy státu obhajovat. Zeman chce podle ní tímto krokem oslovit možné voliče, kteří nesledují politické dění.

■ Politika v Česku musí podotknout premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD) zohledňovat zásluhy seniorů. Dál musí fungovat mezigenerační solidarita. Předseda vlády to řekl v Praze na sjezdu Rady seniorů ČR. Zmínil projednávanou změnu valorizace, podle níž by důchody v budoucnu měly růst výrazněji. Odmítl případné obnovení poplatků za pobyt v nemocnicích či plánované snížení limitu pro doplatky na léky. Na sjezd seniorů dorazil také šéf ANO, ministr financí Andrej Babiš. Lidé nad 65 let tvoří pětinu obyvatel Česka. Představují silnou voličskou sílu. Rada podle svého šéfa Zdeňka Pernese sleduje, jak poslanci hlasovali. Zveřejňuje to ve svém časopise. „Pokud chcete seniorské hlasy ve volbách, musíte si je zasloužit,“ uvedl Pernes.

■ Ministr financí Andrej Babiš (ANO) na sjezdu uvedl, že Česko musí mít garantovaný minimální důchod. Propočty k případnému minimálnímu důchodu zveřejnila už dřív i důchodová komise. Podle jejích dřívějších představ komise by minimální důchod mohl činit 8500 korun. Pokud by lidé měli penzi nižší, do této částky by se jim doplácela. Ročně by to stálo z rozpočtu zhruba o 4,7 miliardy navíc. Proti zavedení minimálních penzí se staví odbory. „Dostávali by je ti, co neplatili, nebyli solidární s rodiči a prarodiči. Nevidím důvod, proč by s nimi měli být solidární ostatní a měli by jim garantovat vyšší důchod,“ řekl na sjezdu předák Českomoravské konfederace odborových svazů Josef Středula. Do výše důchodu se promítá odpracovaná doba i výše výdělků. Nejnižší penze mají ti, kteří do systému odvedli nejmenší částky.

■ Každý dvanáctý člověk v důchodu v Česku žije pod hranicí příjmové chudoby. Ze seniorů a seniorek nad 65 let, kteří zůstali sami, je to pak dokonce každý pátý. Podíl v posledních letech roste, je nejvyšší za posledních šest let. V Česku bylo loni celkem 4,35 milionu domácností, z nich 1,48 milionu byly ty důchodcovské. Je to víc než třetina. Žilo v nich 2,46 milionu obyvatel, tedy 24 procent. Téměř v polovině seniorských domácností totiž žijí důchodci a důchodkyně sami. Celkem 27 procent domácností penzistů má obtíže vyjít s penězi, menší problémy pociťuje 38 procent domácností.

■ Smetanova Má vlast v podání Vídeňských filharmoniků pod taktovkou dirigenta Daniela Barenboima zahájí v Obecním domě 72. ročník mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro. Festival potrvá do 2. června. Již 8. května byl zahájen 69. ročník Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro, tentokrát pro obory housle a cembalo. Největší tuzeuská předhádka klasické hudby nabídne přes čtyři desítky koncertů. ■

Poilevre Fights "Disability Tax"

MP releases Library of Parliament study showing 115% effective tax rates on some low-income disabled workers

OTTAWA, ON — Member of Parliament Pierre Poilievre is calling on all levels of government to "make work pay" for low-income disabled people, after a Library of Parliament report showed minimum wage-earners paying marginal effective tax rates of up to 115%. When disabled people on social assistance get jobs, they pay taxes and lose income support. The amount they lose on each new dollar earned is their "marginal effective tax rate" (METR), which Poilievre calls the "Disability Tax."

The report shows that federal and provincial taxes and clawbacks cause many low-wage disabled people to be worse off if they work additional hours or earn a pay raise. For example, a minimum wage-earner working 40 hours a week in Alberta loses \$1.15 for every extra dollar earned. A disabled Quebec worker putting in 24 hours a week would lose \$1.18 for each extra dollar. These marginal effective tax rates of over 100% equal a negative wage, which means working harder or longer often makes the disabled person poorer. On top of clawbacks and regressive taxes, many provinces take away housing and drug benefits from disabled people as soon as they earn a stable income. SPECIFICALLY, POILIEVRE IS CALLING FOR:

- Parliament to pass a motion tasking the Parliament Budget Officer with reporting annually on the Marginal Effective Tax Rates low-income dis-

abled people pay in each province. That would shine the light and force accountability on governments that punish work;

- At the next meeting of federal-provincial Finance Ministers, all governments should agree on a coordinated plan to cap marginal effective tax rates at a maximum 50% for all disabled Canadians. The \$222 million the federal government transfers to the provinces under the Labour Market Agreements for Persons with Disabilities should be conditional on meeting this cap; and

- The Finance Department to enrich the federal Working Income Tax Disability Supplement—which boosts earnings of disabled employees—to make work pay.

Poilevre also wants to see these recommendations included in an upcoming poverty reduction report from the human resources committee. The committee has spent the last seven months studying poverty reduction strategies, where a number of witnesses spoke about how to get more disabled persons working and removing disincentives to work such as large clawbacks.

"I would like to thank the Library of Parliament for a very rigorous and detailed study. These anti-work policies force an ugly choice on the disabled: either they stay poor and on welfare forever, or they work and get even poorer. Evidence is overwhelming that disabled persons can and desperately want to work. One

million disabled people have jobs in Canada. Smart employers like Tim Horton's, Costco, Walgreens, and

many others hire them and pay full wages with no government subsidies.

Almost 800,000 additional disabled people, whose disability does not prevent them from working, do not have jobs. Half of them have a post-secondary education. The "Disability Tax" is holding them back," said Poilievre.

"The Disability Tax is not a partisan issue. Conservative, New Democrat and Liberal governments at both provincial and federal levels have added layers of taxes and social assistance clawbacks that punish disabled people for the crime of working hard. We are all to blame. Let's fix it now, make work pay, and let these courageous people earn an independent living," Poilievre concluded.

For more information: http://publications.gc.ca/collections/collection_2013/rhdcc-hrscd/HS64-21-2013-eng.pdf, Pierre Poilievre, MP for Carleton, Official Opposition Critic for Work and Opportunity

Často v lidském podvědomí věci nejdůležitější zmizí pod nánošem věcí blýskavějších a zvuku hlasitějších, jak se stalo transkanadské železnici pod nápořem automobilové přepravy dálniční a daleko prestižnější letecké dopravy; ale hukot dlouhatánských vlaků a houkání na přejezděch mi nadále připadá jako rozhodující sjednocovací prvek kanadské velikosti, politické stability, ekonomického blahobytu a nejatraktivnější země pro migranty ve světě.

1. července oslaví Kanadáné sto padesáté narozeniny konfederace, a v tento den kulatých narozenin položíme kytku v vchodu do sudburského nádraží, které je popravdě nejstarším pomníkem Kanady. První kanadský premiér John Macdonald umístil stavbu transkontinentální železnice, spojující Atlantický a Pacifický oceán na první místo svého vládního programu a protlačil výdaje do federálního rozpočtu. Na rozdíl od evropské historie budování železnic spojující tradiční města, prorazili kanadští stavitelé železnici panenskou pustinou a noví usadilci proudili do vnitrozemí Kanady po železnici ve vagónech naplněných horlivými migranty a zároveň nezbytnými potřebami pro farmářskou existenci včetně dobytka. Tímto způsobem dorazili první osadníci do železniční zastávky Sudbury na severním břehu jezera Ramsey. Původním úmyslem vzniku našeho města na transkanadské želez-

Co Kanadou je nejvíce? Přes kontinent železnice

Rost'a Firla

nici bylo uspokojit potřeby parních lokomotiv, tedy připravit dřevo a napumpovat vodu do parního stroje pro další budování železnice na západ. Náhodou při úpravě a kladení železničních kolejí byla objevena žila žlutého kovu a tak vznikla světově významná těžba niklové rudy s příměsí mědi a vzácných kovů a vyrostlo 150tisícové město. Původní strategický úmysl federální kanadské vlády spojit východní a západní pobřeží, aby se suroviny převážely ze západu na východ a potřebné výrobky z industrializovaného východu na západ se během desetiletí proměnily v tepnu průmyslového rozvoje a prosperity. Přistěhovali jsme se do Sudbury v březnu 1981 a od prvního dne jsme slyšeli houkání lokomotiv a dunění vlaků od železnice procházející středem města. Nejoblíbenější kratochvíle našich synků-batolat byla vycházka na pěší lávku přes kolejiště u nádraží a pohled na projíždějící vlaky a počítání vagónů, kterými dvojice nebo trojice mamutích dieslových lokomotiv vlekly. Často strojvůdce při pohledu na zírající děti z mostu zahoukal sirénou na pozdrav, a tento ryk tisíckrát silnější než zabučení rozzlobeného býka vrostl do paměti coby symbol.

O pětáctilet let později vodíme vnučata na stejnou pěší lávku spojující střed města s půvabným rekreačním parkem podél Ramsey jezera; vnučata ječí radostí, když strojvůdce zahouká na sirénu, a také počítají vagóny těch nekončících vlaků vozících v kontejnerech bohatství Kanady.

Automobilismus přišel do Sudbury 20. století a 20 let později za železnici; na rozdíl od železnice ty nové a smradlavé vehikly vytlačovaly zpočené koňské spřežení postupně ze štěrkových vozových cest; za dalších 50 let 20. století se budování silnic zpravidla zpoždovalo za přibývajících auty a boj o parkovací místo dosáhl zuřivého stavu, že v bohatém městě Sudbury by vyvalenzeny a zavedeny podél silnic parkovací stojany, aby městská pokladna získala příspěvek na stavbu dalších silnic od uživatelů aut. Teprve v roce 1952 byla zprovozněna silnice na jih do Toronta a za dalších 50 let a na počátku 21. století byla uvedena do provozu čtyřpruhová dálnice z Toronta do Sudbury, ale význam železniční dopravy nepoklesl.

Rozjímám jsem na začátku o železnici jako trvanlivém symbolu Kanady, o železnici, která byla pilířem programu první kanadské vlády před 150 lety a dosud je integrální součástí kanadské stability a prosperity; lokomotivy parní zmizely a mohutné dieslové táhouny nákladní vlaky třikrát delší a těžší; ale princip "železného oře" zůstal neochvějně stejný.

V čase strmého pokroku, kdy to, co bylo včera moderní, je zítřka zastaralé, je železniční doprava spojnicí dvou oceánů v geografickém slova smyslu, ale zároveň historickou spojnicí se 150. narozeninami Kanady a současnou kanadskou reputací státu, který je lidem na celém světě příkladem, že žít se dá v klidu a pohodě, a příkladem pro země, které ohrožují své sousedy, zbídací své daňové poplatníky a vytvářejí světové napětí a nepokoj a revoluce ve vlastní zemi.

Položit kytku na zastávku na transkanadské železnici k 150. narozeninám Kanady považujeme za dárek vděčnosti za to, že Kanada je jaká je; a bez urážky kanadských sousedů si troufám vyslovit názor, že bez té železnice by Američané připojili západ Kanady, Britskou Kolumbií ke Spojeným státům, možná by ani přírůžní provincie neodporovaly připojení k mocnému jižnímu sousedovi a určité by Rusko (z Aljašky) anektovalo sever Kanady jako bývalo a je hnusným návykem oně ruské zádumčivé imperiální touhy; součástí oslav kanadských 150. narozenin nebude předhlídka armády a bojové techniky, chraňbůh, ale paprsky a balóny v dětských rukou a úsměvy na tvářích pohodových Kanadánů, kteří si bez výjimek přejí klid a pohodu, a děkují za krásnou zemi, co si vytvořili. ■

Bill S-201 Genetic Non-Discrimination Act: Genetic Test Information is Now Protected

(Kitchener, ON) May 4, 2017 - The Chair of the Canadian Coalition for Genetic Fairness (CCGF), and CEO of the Huntington Society of Canada, Bev Heim-Myers, is pleased to announce that Bill S-201 (A Genetic Non-Discrimination Act) has received Royal Assent and is now law in Canada.

Bill S-201 passed 3rd Reading in the House of Commons, as it was presented, by the Standing Committee on Justice and Human Rights on Wednesday March 8, 2017. On April 4, 2017, the Senate, unanimously supported Bill S-201 and sent it back to the House.

"Finally, Canada no longer lags behind other western jurisdictions with regards to protection of genetic test information and our legislation has caught up to science and medicine," stated Heim-Myers. "This is a good day for Canada and a significant step forward for the health and wellbeing of all Canadians. Our voices have been heard. However, if the Liberal Cabinet follows through on their intent to refer Bill S-201 to the Supreme Court of Canada, the Canadian Coalition for Genetic Fairness will seek intervenor status".

Since the Genome Project was launched in the early 1990s, Canada has been the only G7 country that has not taken steps to prevent genetic discrimination. Heim-Myers is quick to point out the tireless efforts of all members of the Coalition, without their support genetic fairness in Canada would not have come

this far. Heim-Myers, extends special thanks to Senator James Cowan for being a champion of the Bill and seeing it through the Senate and tireless efforts of MP Rob Oliphant for stewarding Bill S-201 through the House.

The Canadian Coalition for Genetic Fairness (CCGF/CCEG) is a coalition of organizations dedicated to preventing genetic discrimination for all Canadians. The Coalition is deeply concerned about discrimination against individuals based on their genetic make-up. We are united to educate Canadians about genetic discrimination and to influence governments both federal and provincial, and other relevant organizations to create change. CCGF/CCEG currently represents 18 hereditary genetic diseases in Canada.

Members of CCGF/CCEG are: ALS Society of Canada - Alzheimer Society of Canada, Canadian Cystic Fibrosis Foundation - CORD, The Foundation Fighting Blindness, Huntington Society of Canada, Kidney Foundation of Canada, Muscular Dystrophy Canada, Multiple Sclerosis Society of Canada, Osteoporosis Canada, Ovarian Cancer Canada, Parkinson Society of Canada, Tourette Syndrome Foundation of Canada, Centre for Molecular Medicine and Therapeutics, Canadian PKU & Allied Disorders, Spina Bifida & Hydrocephalus Association of Canada, The Centre for Israel and Jewish Affairs, The Canadian Breast Cancer Society, Canadian Congenital Heart

Alliance, Individual Members The Huntington Society of Canada is the founding organization of the Canadian Coalition for Genetic Fairness (CCGF). CCGF is dedicated to preventing genetic discrimination for all Canadians. Canada is no longer the only G7 country that does not protect its citizens against genetic discrimination.

Bill S-201, An Act to Prohibit and Prevent Genetic Discrimination, prohibits any person from requiring an individual to undergo a genetic test or disclose the results of a genetic test as a condition of providing goods or services to, entering into or continuing a contract or agreement with, or offering specific conditions in a contract or agreement with, the individual. Exceptions are provided for health care practitioners and researchers. The enactment provides individuals with other protections related to genetic testing and test results. The enactment amends the Canada Labour Code to protect employees from being required to undergo or to disclose the results of a genetic test, and provides employees with other protections related to genetic testing and test results. It also amends the Canadian Human Rights Act to prohibit discrimination on the ground of genetic characteristics. (Summary of Bill S-201 from openparliament.ca). ■

For more information, bheimmyers@huntingtonsociety.ca, info@ccgf-cceg.ca

KE DNI

» ze str. 2

s nímž na území domoviny popíjel prezident ČR studené pivočko, v roce 2013. Jak ale připomněl časopis Time, parametry nové Hedvábné stezky zůstávají nejasné. Peking říká, že vítá účast jakékoliv země, společnosti či organizace. Podle Forbesu „One Belt/One Road (OBOR), the all-encompassing effort to restore old trade routes and streamline the transport of goods from Asia to Europe, has already received more than \$51 billion from China, and more than 100 countries have signed on, with free trade, collaboration agreements or other partnerships“, www.forbes.com se už do projektu různé zapojilo více než sto států, například dohodami o volném obchodu (CNN zmiňuje 68 zemí). Od vyhlášení projektu byla podle časopisu Time zveřejněna jen jedna oficiální mapa, a i ta byla zase rychle stažena. Pod projekt tak lze zahrnout téměř cokoliv. Sama Čína plánuje do nové Hedvábné stezky investovat 900 miliard dolarů.

Ač je prezident Czechie projektem nadšen a přál by si, aby se alespoň jedna evropská větev stezky dotkla Česka, ekonom Michal Mejstřík to ale vidí jinak. „Česko je země, která nemá přístup k moři, tak k těm námořním cestám (nové Hedvábné stezky) nemá přístup vůbec žádný. A dokonce i co se týče těch pozemních cest, tak to vypadá, že se jí spíše vyhnou.“

Název Hedvábná stezka nám není neznámý, vybavujeme si, že ta původní stezka vydržela přes tisíc let. Vznikla v době západní expanze čínské dynastie Chan (206 let před Kristem až 220 po Kr.). Upevnila obchodní síť napříč územím dnešních států Střední Asie, také v oblasti současného Afghánistánu a dále na jihu v regionech dnešního Pákistánu a Indie. Tyto stezky se pak dále prodlužovaly až do Evropy. Střední Asie se tak stala „prvním epicentrem jedné z prvních vln globalizace“. Propojila východní trhy se západními, zúčastněné země díky ní bohatly a umožnila také šíření kulturních a náboženských tradic (to tady už dlouho nebylo, chce se mi dodat). Do Evropy proudilo čínské hedvábí, koření nebo nefrit a opačným směrem třeba zase drahé kovy včetně zlata, slonovina a sklo. Význam stezky vrcholil v době prvních římských a poté byzantských impérií a v období čínské dynastie Tang (618–907). Obchod později utlumily křížové výpravy a výboje Mongolů v Asii. V šestnáctém století se obchod mezi Asií a Evropou do značné míry přesunul z pevniny na moře, po němž byla doprava levnější a rychlejší.

A tak mě napadá: umíte si představit svět za takových padesát let? Pod jakou vlajkou...? Slunečný každý den všem, Vaše -vk- OBR. WIKIPEDIA

Státní rozpočet je podle šéfa opoziční TOP 09 Miroslava Kalouska šízen neúměrně vysokým úrokem, který vyplácí společnost Agrofert za své dluhopisy Andreji Babišovi. „Tím pádem platí méně do státního rozpočtu,“ řekl iDNES.cz Kalousek. Ministra financí se na to chce ptát ve čtvrtek ve Sněmovně při interpelacích.

„Své vlastní společnosti půjčil peníze za pro sebe velmi výhodný úrok a pro Agrofert velmi nevýhodný. V té době byla tržní hodnota desetiletých peněz maximálně tři procenta, spíše myslím, že dvě. Šest procent byl absolutně nevýhodný úrok a Agrofert by si od nikoho jiného, než od svého šéfa a majitele, nepůjčil,“ prohlásil ve středu Kalousek.

Státní rozpočet podle Kalouska dostává méně peněz, než by mohl kvůli tomu, že Babiš má tak vysoký úrok z dluhopisů, zatímco Agrofert si to může dát do daňově uznatelných nákladů. „Normálně by si je půjčil za dvě procenta a protože je daň z příjmu právnických osob 19 procent, jsme na nějakých 12 milionech daňového úniku,“ tvrdí předseda opoziční TOP 09.

Babiš: At Kalousek navrhne dodatečné zdanění. Podpořím to Šéf ANO a ministr financí Andrej Babiš Kalouskovo obvinění odmítl. „Je to úplný výsměch, protože právě pan Kalousek udělal zákon o korunových dluhopisech, je to z jeho dílny. Bylo vydáno 177 miliard těch dluhopisů, je tam asi 73 tisíc emitentů. Agrofert nikdy neměl od bank na deset let úvěr, je to na základě znaleckého posudku, takže je směšné, že pan Kalousek, který je

strůjcem korunových dluhopisů, to říká. Naopak by měl vysvětlit, proč to takhle udělal,“ reagoval na to pro iDNES.cz Babiš. „Nechť tedy ve Sněmovně navrhne dodatečné zdanění ve Sněmovně a já to podpořím,“ vyhlásil Kalousek.

Babiš už čelí trestnímu oznámení kvůli tomu, že před více než

Kalousek tvrdí, že Babišovy dluhopisy šidí rozpočet. Výsměch, opáčil šéf ANO

čtyřmi lety odkoupil dluhopisy své společnosti. Autor oznámení v jeho postupu spatřuje krácení daně a porušení povinnosti při správě cizího majetku.

Šéf ANO nakoupil v roce 2013 dluhopisy Agrofertu za 1,482 miliardy korun s šestiprocentním úrokem. O objasnění příjmu už ministra financí požádal předseda vlády Bohuslav Sobotka z ČSSD. (Ovšem dnes už žádá jeho demisi, pozn. redakce ND) Týdeník Echo24 totiž napsal, že si Babiš za peníze, které deklaroval jako svůj zdaněný příjem, dluhopisy těžko mohl koupit. Babiš nejprve řekl, že měl do roku 2015 příjmy z Agrofertu 1,526

KTERÉ PROBLÉMY TRÁPÍ ČSSK?

České a slovenské sdružení v Kanadě se připravuje na svůj 66. kongres. Koná se tentokrát v Edmontonu, v termínu 9.-11. června. „O organizaci se postará hostující, tentokrát edmontonská odbočka, jak je zvykem při střídání místa konání kongresů,“ uvedla předsedkyně celokanadské organizace Marie Fuchsová. „Myslím

si, že hlavním problémem ČSSK kromě interního života je vlastně udržet organizaci při aktivitě. Členů je stále méně, stárnou a přirozeně odcházejí a získat mladé lidi pro činnost je složitě - alespoň jak se jeví v mé odbočce v Montrealu, ale nemyslím si, že někde by to bylo lepší. Mladí vyžadují jiný druh komunikace a interaktivity. O těchto členech v komunitě mnohdy ani nevíme. Prostě k nám cestu ne našli už proto, že mají znalosti jazykové, mají možnost být tady rok naprosto legálně a vyzkoušet si, zda by tady chtěli vůbec žít, mohou se kdykoliv vrátit domů.“

Předsedkyně ČSSK se jeví jako velká potřeba spíše pomoci starším členům většinou ve věku nad 70 let, kteří často žijí opuštěně a nedostává se jim pomoci, jako je odvoz do nemocnice, na nákupy atd. V současné době pracují odbočky v Calgary, Edmontonu, Kitcheneru-Waterloo-Guelphu, Londonu, Montrealu, Ottawě, Torontu, Vancouveru a Winnipegu. Jen si připomeňme, že v době začátku měla organizace, jejíž vznik se datuje červnem 1939, celkem 45 odboček, ale v r. 1942 pod vlivem II. světové války počet vzrostl na 86 s 6500 členy (dnes jich je zhruba 600). „Jak se jeví, aktivnější jsou tam, kde ne-

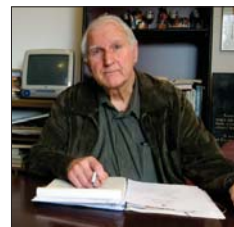
existují souběžně jiné komunitní organizace, jak je tomu např. v Torontu, kde vedle odbočky existuje Masarykův ústav a Sokol.

Místopředseda Miloš Šuchma potvrdil slova předsedkyně ohledně situace ČSSK s tím, že „nová imigrace prostě neexistuje... nicméně pořád si myslím, že je důležité, aby organizace udržela styk mezi sebou navzájem a mezi organizacemi Česka a Kanady, protože fakticky reprezentuje názory komunit - české a slovenské - v Kanadě.“

Není to už prázdné volání, máme vůbec nějakou odezvu, nebo za jakých okolností je náš hlas vůbec slyšet? zněla otázka: „Zdali nás bude slyšet a bude na to reakce, to je jiná věc, i když reakce by v každém případě být měla, protože jestli někoho oslovíte, tak by měl odpovědět. Chtl bych zdůraznit, že důležité je se zúčastňovat voleb ať už v domovně, tak hlavně tady. Pokud jde o Kanadu, tak bych chtěl zmínit až alarmující věci hlavně z pohledu budoucnosti této země:“

Když srovnám situaci příchodu lidí v roce 1948 či o dvacet let později, pak mluvíme ve srovnání se současností o nepoměrně velkém rozdílu. Neumím si představit, že by měl být stát lhostejný k tomu, kdo překračuje hranice přes USA nebo Mexiko do Kanady, dále víme, že i když momentální zaměstnanost je tady poměrně jistá, ale Kanada má zájem především o kvalifikované lidi. A těch, co ztrácejí práci právě díky novým technologiím, je poměrně hodně. Přeorientovat věci není lehké, ale u mnohých lidí to není ani možné, protože v některých směrech tu schopnost nemají. A jestliže k nám přicházejí zájemci o uprchlický status třeba z USA (někteří už ho mají), a my nevíme, zda někteří nemají třeba skryté zájem o určité aktivity, jako je pašování drog, zbraní, jak bylo odhaleno na hranicích Alberta, pak je to problém dost akutní, a na to chceme v rezoluci kongresu poukázat. Tuto situaci v Kanadě ještě nebyla a v tomto smě-

ru by měla být země velice opatrná.“ Dále jsme s místopředsedou hovořili o schválení zákona proti islamofobii „M-103 motion against Islamophobia“. Druhá věc, která se nám nelíbí, a myslím, že jsme jedni z mnoha, kteří nebyli na straně motion proti islamofobii, jenž byl schválen v parlamentu – většina obyvatel v Kanadě je proti, a to proto, že pokud by měl být brán ohled na některá náboženství, pak tedy na všechna, nikoliv výběrově. Máme zákon proti nenávisti v provozu, a nevíme proč by mělo být něco zvláštního, pokud bereme v potaz, že židovské synagogy jsou pomalovány hákovými kříži, že jsou bourány židovské hroby nebo že existují útoky

proti křesťanství, a to je na povážnou - pokud by měl být k M-103 zaujat nějaký postoj, pak tedy proti jakékoliv náboženské denominaci...

Tou třetí záležitostí jsou drogy. Stáváme se svědky tolika zbytečných úmrtí mladých lidí v důsledku užívání drog. A to je velice vážná věc, protože ohrožují zejména mládež, budoucnost Kanady. V Kanadě ještě není uveden zákon o legálním užívání marihuany a už existuje řada ilegálních obchodů, které sledují jediný cíl – profitovat. Způsob řetězového prodeje této a jiných drog není výjimečný.“ To jsou hlavní problémy, na které chce kongres ČSSK reagovat ve svých rezolucích adresovaných příslušným kanadským činitelům. Přijemně delegátům kongresu úspěšné jednání. Rádi budeme čtenáře o závěrech informovat. ■

PŘÍPRAVILA A FOTO
VĚRA KOHOUTOVÁ

miliardy po zdanění, Echo24 na základě majetkových příznání podávaných do Sněmovny dospělo k závěru, že Babiš do roku 2013 vydělal 1,11 miliardy, což by na nákup dluhopisů nestačilo. Ministr financí pak doplnil, že měl ještě miliardu nedaňových příjmů z akcií a z prodeje firem.

„Hlavním důvodem vydání emise dluhopisů bylo zajištění zdrojů financování, a to v souladu s plánovanými masivními investicemi skupiny Agrofert pro případ, že by nedošlo k zajištění dlouhodobých bankovních zdrojů,“ řekl dříve mluvčí Agrofertu Karel Hanzelka.

V úterý večer v ČT šéf ANO řekl, že si nechá udělat dva audity svých příjmů a jejich výsledek zveřejní. Za svá slova o novinařích ČT, které označil za „zkorumpovanou pakáž“, když se ho chtěli ptát na jeho příjmy a okolnosti nákupu dluhopisů, se omlouvat nehodl.

Babišova slova ve středu odsoudil Syndikát novinářů ČR. „Pokud někdo všeobecně obviňuje, že novináři jsou ‚zkorumpovaná pakáž‘, aniž by zároveň doložil, kteří konkrétní a proč, jde o nepřipustnou generalizaci na hranici urážky celé profese. Nekonkrétní, všeobecné obvinění postrádá smysl,“ uvedl předseda syndikátu Adam Černý. ■

ZDROJ: http://ZPRAVY.IDNES.CZ/KALOUSEK-BABIS-DLUHOPISY-SI-DI-KATNI-ROZPOCET-FLO-DOMACI.ASPX?C=A170201_113703_DOMACI_KATNI_01.02.2017, autor JOSEF KOPECKÝ

Malé ohlédnutí za festivalem českého filmu (dok. ze str. 1)

► ze str. 1 ta festivalu, velmi známého a populárního režiséra Jana Hřebejka, který osobně uvedl svůj film *Učitelka* a pobízel diváky na přitomný divák po jeho uvedení. Byl to velmi příjemný večer a sám režisér Hřebejk měl radost, že sál byl slušně zaplněný a odezva diváků velmi pozitivní. Pozitivní reakce jsem zaznamenal v rozhovorech s krajany a rodilými Kanadany i já. Od jednoho pána z Midlandu jsem po úvodním večeru dostal dokonce i sklenici jejich místního džemu. Netajím, že byly i reakce, které nás upozorňovaly na překrytí filmového festivalu s představeními Nového divadla. Myslím, že všichni chápou, že to nebyl záměr, ale pouze nešťastná shoda časování zásluhou skutečnosti, že v době, kdy jsme v prosinci 2016 museli stanovit datum festivalu, jsem tady byl pouze dva měsíce a o aktivitách Nového divadla jsem neměl téměř žádné informace. V příštím roce to budeme s Novým divadlem včas koordinovat. Tedy doufám, že bude co koordinovat a že se příští rok znovu na festivalu sejdem, abychom zhlédli nové filmy. Na základě vašeho zájmu, který jsem velmi vděčný, věřím, že se do toho zase pustíme. V závěru chci poděkovat všem, kteří vážili cestu na představení, všem krajanům médiím za jejich podporu a partnerství a také svým kolegům, kteří mají velkou zásluhu na zrodu tohoto projektu – Jitce Klímové, Davidu Müllerovi a Renému Dlabalovi. V neposlední řadě velký dík patří samotnému kinu a jeho programovému řediteli Ericu Veilletovi za vstřícnost a schopnost nacházet řešení při řešení technických problémů. První kanadský ročník festivalu „Czech That Film“ je za námi, ať žije ročník příští.

IVAN POČUCH
generální konzul ČR v Torontu

Český režisér rád přijal pozvání GK Ivana Počucha na setkání s předními podnikateli českého původu na Masaryktownu, kde si také prohlédl

mu se konala v sále kina bohužel časem limitovaná beseda, kterou s potěšením tlumočila (bezplatně) do angličtiny Barbara Sherriffová. Ohlas na film byl spontánní, protože v hledišti byli pamětníci časů škol řízených komunisty. I když neměli shodnou zkušenost, nicméně globální pohled vystihoval svérázné metody a atmosféru ve školství tehdejší doby. "Pokud si někdo myslí, že právě v Učitelce chybí onen nadhledový humor kupř. Pelíšků, pak spíše nebyl schopen její vidět nebo vnímat," řekl režisér Hřebejk. "Já bych řekl, že ho je tam stejně jako třeba v Kawasakiho růži, a byl to vážný film. Jde o to, jak na to kdo nahlíží. Čím mladší publikum, tím mu to přijde směšnější, tím absurdnější mu situace připadají. Ve filmu si člověk řekl, já tohle dělat nebudu", ale okamžitě to dělá, samozřejmě, rodiče samozřejmě přijímají ponižování a je to pro ně samo-

sledování chování hasičů a ostatních - ano, byl to pocit euforický, že někdo to tak natočil, ostatně, já to považuji za vůbec nejlepší film, který v čsl. kinematografii vznikl, proto to nesrovnávám s Učitelkou - ale také jsme to nemohli dokoukat a vidět, jak ty lidi jsou trapní, jak se chovají - ale to proto, že jsme v tom žili... to se opakuje v Učitelce: řada těch lidí říkala, já jsem to nedokoukal, já jsem přesně takovou učitelku měl a na takové třídní schůzce jsem se vyskytl. Ale myslím si, že toho se ta doba méně dotýká, tak se zasmát může." Za filozofickou označil host otázku Co v současné době považuje za zabíjku kultury vůbec: "Myslím si, že je to to, co současně je i její největší nevýhodou (ve standardních zemích) - naprostá dostupnost všeho - je obrovská výhoda pro kulturu mít za pár vteřin všechno: knihy, hudbu, filmy atd. Pro nás ta možnost byla vzácná nejen za komunistů, ale od-

Herec Ladislav Hrušovský rovněž hrál ve filmu Jana Hřebejka *Učitelka*, který byl na přehlídce českých filmů v Torontu

areál a pohovořil i s vedením Masarykova ústavu. Nejdiskutovanějším byl přirozeně nejnovější Hřebejkův film *Učitelka*, který byl součástí tohoto FF. A volba to byla vynikající, i když ani o ostatním titulům nebylo možné mít výhrady, protože tvořily průřez tvorby současné české kinematografie. Po fil-

zřejmě, zatímco naštesti pro současné publikum v Čechách je to groteska. Pro lidi, kteří si pamatují ty časy, může být zážitek z filmu až sklíčovit. Známe lidi, co se na to skoro nemohli dokoukat, protože jim to přišlo v té pravdivosti nesnesitelné. Vzpomínám si, když jsme poprvé viděli Hoří má panenko Miloše Formana, jaký pocit trapnosti jsme cítili při

vrácenou stranou je pocit, že naprostě všechno je zadarmo a že všeho díky sociálním sítím stačí jenom kousek toho... psali jsme dlouhou dobu scénář, točili jsme rok film, a nakonec z toho musíme udělat v rámci propagace 60teřinové ukázky na Facebook, na jehož základě se divák rozhoduje, zda film chce nebo nechce vidět. Když je krize, tak první, co zkrachuje, jsou levné restaurace, vydavatelství knih apod., ale přežije jenom to, co má status vzácnosti a je drahé. Ovšem i tak vznikají zásadní díla..."

Filmový festival českých filmů bezesporu svůj účel a smysl naplnil. Filmy byly vybrány s citem, s rozmyslem, organizátoři nabídli obecnstvu současnost i kousek nebláhe historie. V obecnstvu kanadském tak posunul pohled na českou kulturu a na ty, kteří se na jejich tvorbě dnes aktivně podílejí. ■

PŘIPRAVILA A FOTO
VĚRA KOHOUTOVÁ

In memoriam Čechokanad'ana

Josef Tomas (2)

Příští tři roky jsme se viděli skoro každý den. Byla to doba první komunistické pětiletky, kde prioritou číslo jedna byla industrializace a militarizace země. To mělo za následek zvýšení příjmu studentů na strojařinu v Praze z přibližně 250 na 750. V dosavadní budově pro ně nebylo dost místa, takže některá kina v několikakilometrovém okruhu od Karlova náměstí byla změněna na posluchárny. Totéž platilo pro místa stravování. Vzpomínám si na jednu stravu, U Bumbříčka, kde jsme se často zdrželi o víc než hodinu déle a pozorovali starou ženu, která tam pracovala jako šatnářka. Vzala od návštěvníka každou jednotlivou věc - ať už to byl klobouk, kabát, deštník, aktovka nebo školní brašna - umístila každou z nich zvlášť do příslušného oddělení šatny, ale nedala majiteli žádnou známku. A když se někdo odcházel, krátce se na něho podívala a bez jediné chybičky vyzvedla všechny jeho věci. Často jsme hovořili o tom, jak bohatá by tato chudá žena musela být, kdyby nežila v této zatracené komunistické zemi.

Studenti byli rozděleni do tří velkých skupin pro přednášky a v malých skupinách asi 25 studentů do tzv. kroužků pro semináře a laboratoře. Samozřejmě že jsem byl se Sašou ve stejném kroužku a všechny přednášky, semináře a laboratoře jsme navštěvovali společně. Saša byl ubytován ve studentské koleji v Podolí na jižním okraji Prahy a já jsem bydlel v podnájmu v Bubenci. Vzdálenost mezi těmito dvěma místy byla nejméně jedna a půl hodiny cesty autobusem a tramvají (v Praze tehdy ještě metro nebylo). Zmiňuji se o tom proto, že jsme studovali často společně u něho dlouho do noci a tak bylo prakticky nemožné, abych se dostal včas domů (a také by to bylo nesmyslné, protože druhý den ráno jsem musel být ve středu města), když přednášky nebo cvičení začínaly v 7 hodin ráno. A tak jsem často zůstal přes noc na koleji. Nebylo to snadné, neboť pokaždé jsme museli někde najít volné lůžko studenta, který byl zrovna pryč.

Během školních prázdnin v únoru 1954 jsem onemocněl. Po mnoho týdnů jsem měl mírnou horečku a trpěl záchraty úzkostí. Byl jsem doma v Chocni po celou dobu upoután na lůžko. Vzpomínám si živě na dvě Sašovy návštěvy (samozřejmě na motocyklu): první, aby zjistil, co se to se mnou děje, že nechodím do školy, a druhá, aby mně sdělil diagnózu svého otce-lékaře. Že mám okamžitě jet do Prahy k dr. Piřhovi, neurologovi tak slavnému, že mu bylo dovoleno mít soukromou praxi, což bylo v té komunistické době opravdu neslýchané. Učinil jsem tak a byla mi diagnostikována encefalitida. Nicméně, to nejhorší jsem měl už za sebou, takže mně byly předepsány nějaké prášky a směs více než deseti bylin pro přípravu čaje. Více méně jsem se z toho dostal ještě před zkouškovým obdobím v červnu, polovinu zkoušek úspěšně složil a tři zbývající pak v opravném termínu v září. (Obvykle jsme měli šest zkoušek za semestr a nejméně tři bylo třeba složit ve stanoveném termínu.) Doba našeho dočasného rozloučení se blížila. Pro Sašu byla první polovina roku 1955 velice těžká, neboť mu zemřel otec. Saša svého otce tolik miloval, že se dostal do hluboké deprese a nebyl schopen se připravit ani na jedinou zkoušku pro červnové zkouškové období. V září pak musel opakovat celý školní rok. Vzpomínám si, jak se mně snažil přesvědčit, abych učinil totéž, abychom zůstali pohromadě. Pro mě to však nebylo snadné, neboť jsem měl stipendium, které bych byl ztratil, kdybych školní rok opakoval. Saša stipendium neměl, protože příjem jeho otce byl mnohem vyšší než příjem mého táty. Takže jsme se od té doby viděli už jen příležitostně. Nesmím ale opomenout, že v průběhu letních prázdnin jsme si udělali výlet do Karlových Varů v Sašově autě (které zdědil po svém otci). Byla to jakási cesta na rozloučenou. V posledních dvou semestrech našich studií jsme se museli specializovat. Já jsem si zvolil obor textilních strojů a odešel na Technickou univerzitu v Liберку, 100 km severně od Prahy. Později jsem se dozvěděl, že Saša se rozhodl pro specializaci lodních motorů v Bratislavě na Slovensku, 350 km jihovýchodně od Prahy. Vzpomínám si, že od našeho rozloučení jsme se setkali pouze jednou, a to na tradičním setkání naší gymnaziální třídy v jedné hospodě na okraji Vysokého Mýta. Bylo to pravděpodobně v roce 1966. Tam jsem se dozvěděl, že po dokončení studia se Saša dostal jako lodní inženýr na jednu z československých zámořských lodí kotvících ve Štětíně. Byla to pro mne tehdy opravdová novinka: že země bez moře má lodě křižující oceány, a že se Sašovi splnil jeho dávný sen dostat se za železnou oponu, i když to byla převážně Kuba a Čína.

Nemohu ale opomenout něco, k čemu na tomto setkání došlo. Je to podrobně popsáno v mé sbírce básní *Horská Kvilda*, v básni *My*, kteří kdysi vzletali (na www.poeziezexilu.com). V té básni není o Sašovi sice ani zmínka, ale mezi každým druhým řádkem on je. Vidím ho dodnes, jak sedí na podlaze, opírá se zády o stěnu baru a civí na nás dva, na naši spolužačku Danu a na mne, jak tam sedíme proti sobě u stolu a já ji bez přestání něco povídám, zatím co ona na mě hledí jako uhanutá. Každý věděl, že Saša Danu velice miloval, takže nebylo divu, že ten večer byl na mne nesmírně žárlivý. Musím přiznat, že jsem si tu situaci docela vychutnával, až jsem se nakonec obával, že se co nevidět zvedne a vrhne se na mne. Nakonec jsem raději odešel z hospody ven sám a naše přátelství tak bylo zachováno. ■ POKRÁČOVÁNÍ

Jarní festival Sokola již podeváté

► ze str. 1 **nostní slib nové členky Sokola z Kitcheneru Marie Lomičové, blahopřejeme.**

Potom přišly na řadu děti, které předvedly, co se za minulý rok naučily. Závěrečné číslo - taneční vystoupení chlapců a děvčat - sestavila, připravila a nacvičila talentovaná Mia Knibbe. Jako vždy cvičení děti sklídilo po zásluze velký potlesk. Jak by ne - děti byly ještě ve výborné formě. V sobotu před festivalem totiž soutěžily v gymnastice. Osmadvacet dětí - 9 chlapců a 19 děvčat závodilo na kladině, bradlech, hrazdě, trampolině a přeskokoch. Všechny se nejen snažily, ale byly také ukázkově soustředěné a disciplinované. Díky třem profesionálům a našim dobrovolným trenérům udělaly děti od podzimu do dnešního dne velký pokrok.

Děk patří po zásluze těmto obětavým dobrovolníkům: Ivo Sypták ml., Ivo Sypták, Mary Ann Knibbe, Roman Kondel, Ivan Curilla, Mia Knibbe, Madelaine Dixon a Martin Gula. Také jim byly předány diplomy a jejich obětavost oceněna dlouhým potleskem. Diplomy a poděkování dostali také všichni ti, kteří gymnastickou soutěž soudcovali: Anna Janoušová, Wendy Malysáková, Luboš Frynta, Josephina Tichá, Mia Knibbe a Zdeněk Krykorka.

Během oběda i později se hosté mohli potěšit i pobavit záběry z tréninku a závodu, který byly celou dobu promítány na stěnu nad pódiem.

Zlatým hřebem a vyvrcholením nedělního festivalu bylo předání medailí vítězům a účastníkům sobotních gymnastických závodů. Všechny děti byly spokojené, a ty, které nevyhrály medaili, dostaly alespoň upomínkovou stužku. Některé (jak jsem slyšela) měly takovou radost, že si vzaly medaili večer i do postele. Blahopřejeme!

Sokol Toronto děkuje všem za účast a těší se na své sportovce a příznivce na příštích akcích:

► 17. - 18. června - tradiční piknik Sokola (se stanováním), Albion Hills Conservation Area, ► 22.-25. června Slet Cedar Rapids, Iowa, ► 26. srpna - Letní hry.

BLÍŽÍ INFORMACE O TĚCHTO AKCÍCH A FOTOGRAFIE Z GYMNASTICKÝCH ZÁVODŮ I JARNÍHO FESTIVALU NAJDETE NA WEBU: WWW.SOKOLCANADA.CA., POŘÍDIL JE GEORGE PALÍK

SOKOL GYMNASTICS COMPETITION

PRESCHOOL GIRLS: 1. Lily Frynta, 2. Maya Javadi, 3. Emily Kosiba

JUNIOR GIRLS Group I: 1. Emma Curilla, 2. Matilda Archibald, 3. Vienna Tortorici, 4. Emmalee Sterling, 5. Sydney Vala, 6. Isabella Jeranian

JUNIOR GIRLS: Group II: 1. Nella Krykorka, 2. Emma Zovinec, 3. Riviera Tortorici, 4. Elizabeth Sterling, 5. Nikka Javadi, 6. Kaley Jurasek

SENIOR GIRLS: 1. Alexia Kondel, 2. Sofia Curilla, 3. Veronica Ferreira, 3. Andrea Krykorka

BOYS JUNIOR: 1. Eric Kondel, 2. Peter Adamo, 3. Roger Archibald
INTERMEDIATE BOYS: 1. Martin Gula, 2. Nicholas Jeranian, 2. Matthew Mudron
SENIOR BOYS: 1. Jose-Ramon Gutierrez, 2. Alexander Ellik, 3. Rogelio Gutierrez, 3. Daniel Zovinec

BLAHOPŘEJEME

Zleva Mia Knibbe, Ivo Sypták ml. a Ivo Sypták st., Mary Anne Knibbe, Roman Kondel, Ivan Curilla (náčelník mužů), Svatava Heřmáňková (náčelnice žen) předává diplomy coby ocenění práce s dětmi

Zleva: František Ječmen, předseda MMI, Věra Ripplová, Bedřich Videl, Gina Halenčáková, Vladimír Carda, Robert Tmej, Karel Větrovský, Libuše Peichlová, sedící zleva: Milly Syptáková, Georgina Steinská, Simone Davidková. Na fotografii chybí Dasha Hübschmannová

Co považují za nejdůležitější?

Jak jsme informovali naše čtenáře v minulém čísle novin, na výroční schůzi Masarykova institutu byla zvolena tajným hlasováním ředitelská rada. Někteří z nich nám odpověděli na anketní otázku, co vidí jako nejdůležitější úkol a čím by chtěli přispět v tomto volebním období (trvá rok) organizaci.

MILLY SYPTÁKOVÁ: „There may be other goals but I see these two as important: - the immediate goal of the board is to set up our books to reflect our new NPO status and to learn how to operate within those guidelines. - to project our new "Letters Patent" into an action plan that will promote our culture effectively to our C&S community and the Greater Toronto community as a venue to visit for a unique and very Special experience, for the entire family.“

DASHA HÜBSCHMANNOVÁ: „The most important task

this year is to finalize our accounting practices, come up with a budget and ensure that we are compliant with the rules for Non profit organization.“

GEORGINA STEINSKÁ: „I want to contribute to planning a vibrant future for MMI and Masaryktown.“

VĚRA RIPPLOVÁ: I like to support Czech community to keep our traditions.

KAREL VĚTROVSKÝ: „My goal is to help MMI to run as a modern, efficient organization that provides enjoyment of the magnificent Masaryktown park and its facilities to our communities.“

LIBUŠE PEICHOVÁ: „Práce ve správné radě je týmová, takže já plánuji přiložit ruku k dílu všude, kde to bude potřeba.“

FOTO -VK-

Nejmłodší dcerka Fryntovic rodiny Li-linka už také zápolí na gymnastickém poli, gratulujeme!

Svatava Heřmáňková, náčelnice Sokol Toronto, předává Hance Juráskové diplom

Diplom s ostatními také Ivo Syptákovi ml.

Malí sokolíci předvedli krásné výkony...

NEŽ ZAZVONIL POPRVÉ...

Ukončením této sezóny se Nové divadlo poposunulo blíže k jubilejnímu výročí. Oslaví je za pouhé dvě sezóny, a už dnes se dá předpovědět, že tu dobu do své padesátky vyplní zajímavými představeními. Předznamenaly to i poslední dvě hry v této sezóně - s obdivem lze ocenit, že obě českého zdroje, což je ostatně i smyslem existence tohoto divadelního spolku.

To, co viděli návštěvníci mississaugského divadla na scéně Nového divadla o posledním dubnovém víkendu v nich doznívá příjemným pocitem pohody a odlehčení od shonu všedního dne. Ostatně, od českého současného a uznávaného autora Antonína Procházky nebylo lze něco jiného očekávat. Zdánlivě lehkou konverzaci ale mnozí diváci oceňovali jako představení, které v nich vybudilo zájem i o jevy řecké vyššího řádu.

„Hra byla diváků přijata velice příznivě, v telefonátech a emailech nám děkovali i za celou sezónu, takže se nám dostalo pohlazení za obě odvedená představení,“ uvedla po všem tom divadelním fofru režisérka ND Dáša Beláčíková. „Mnoho lidí si říkalo – komedie, komedie – ale byli i tací, co byli dojatí a co se zamysleli nad otázkou života po životě či vztahu k němu, k těžce nemocnému... a to je pro autora více než příjemná odezva, protože dokázal zdánlivě poblblou komedii probudit v divákově zájmu o věci vážné.“

Návštěv renomovaných divadelníků a legend z české i slovenské domoviny zažil soubor v minulosti již mnoho, vzpomeňme Stellu Zázvorkovou, Václava Postráneckého, Janu Hlaváčovou s manželem Ludkem Munzarrem, Josefa Zimu či Emilii Vášáryovou aj. Je složité připravit hru na takovou úroveň, aby do ní hostující hlavní postava už jenom takřka skočila... co vlastně přináší hostující herec na novou scénu?

„Měli jsme hodně nabídek na hostování herců v tzv. one woman či one man show. Ale náš spolek není agentura na dovoz představení. Naším posláním je hrát hry pokud možno českých a slovenských autorů. Když je na naší scéně erudovaný profesionál, tak s sebou přinese i kus herecké a režisérské školy domovským hercům, kteří z jeho profesionalismu vytěží mnoho užitečného k vlastnímu růstu,“ otvírá cíl hostování Dáša Beláčíková.

Hra byla přijata diváky neskutečně spontánně, v čem spočívá úspěch? „Řekla bych ve výběru hry, autora. Myslím si, že někdy upadáme do stereotypu, když si myslíme, že naši diváci nepřijmou to či ono. Nedáváme tragédie, i kdybych ji čas od času také zařadila už také proto, aby herci povyrostli o další dimenzi projevu, ale diváci vlastně nechtějí pobavení. Ono vlastně neexistuje měřítko, co zabere, co ne. Tato hra byla populární na českých scénách, tak

jsme mohli předpokládat, že ji přijmou i naši diváci,“ zabývala se dále hrou režisérka. V tomto momentě mohu citovat potvrzující slova plzeňského režiséra, který uvedl, že zdejší obecenstvo se smálo a reagovalo přesně jako to v Česku.

Za nejtěžší považovala Dáša Beláčíková postarat se o náročnou scénu – nemocniční postele s matracemi v trojím vyhotovení, simulace jednotky intenzivní péče s monitory a potřebami... „tady musím poděkovat Zuzce Borce za to, jak se o věci postarala, a Martinu Bonhardovi, který nejenže perfektně odehrál vlastní roli Ondřeje, ale v celém zkouškovém období zaskakoval za nepřítomného Antonína Procházku v roli Jiřího. Ten hned v pondělí po první společné zkoušce ocenil, jak jsou herci připraveni. Premiéra dopadla až neuvěřitelně dobře, herci ze sebe text doslova spali, dikce výborná, dynamika řeči, hlediště ožívalo každým bontem ozývající se z jeviště. Kostýmy svedla Dagmara Kalovská také v roli Matky) výborné - byl to v podstatě přizpůsobený civil, některé doplňky si herci opatřili sami. Každý zúčastněný věděl, že bez jeho příspěvků to prostě nejde. Divadlo je prostě kolektivní práce za vedení režie. A byli výborní, a nejen o premiéře ze sebe vydali nemožné. Hodně jim pomohli diváci, kteří vlastně nevědomky nahrávali hercům svými reakcemi a oceňujícím potleskem. Také technici se vytáhli - hudba a světla (Ivo Mejzr a Karel Tamchyna) v ten správný čas,“ dále oceňovala režisérka. I když musela mnohé věci sama domyslet či improvizovaně aplikovat na technické podmínky domácí scény, ale zapracovala tvořivá fantazie a vyšlo to.

Byla to právě Zuzka Borka, která se postarala o nemocniční lůžka s vybavením pro scénu hry Jednotka intenzivní péče.

„Oslavila ma Dáša, či by som s ňou spolupracovala na hre. Robí sa nám spolu dobre, tak som ponuku prijala. Ale to som netušila, čo ma čaká, kým som si nepozrela záznam hry z plzeňskej scény...“ směje se dnes svým pocitem inspicientka a asistentka režie v jedné osobě.

„Možnosti som hľadala najskôr online v různých spoločnostiach, ale ceny boli hrozné a pre náš malý rozpočet 'prohibitive'. Až som cez priateľov získala kontakt na jednu ich priateľku, ktorá pracuje v nursing home. Vďaka jej ochote a ochote jej nadriadenej sa nám podarilo získať to, čo sme mali možnosť vidieť na scéne. Vybavit scénu bola moja úloha, ale bez pomoci a prispenia ostatných by to nevyzeralo tak dobre.“

Najviac mi s tým pomohli Martin Bonhard, ktorý vždy nejakým zázrakom pozná tých správnych ľudí, takže doplnil vybavenie o tlakomery, stojany na infúzie a iné detaily pomyselné jednotky intenzivní starostlivosti. Potrebovali sme aj monitorovacie prístroje na životné funkcie. Použila som k tomu staré počítače, ktoré máme doma, na YouTube som našla záznam z profesionálneho prístroja. Ten som nastavila na nekonečnú slučku a mali sme oddelenie intenzivnej starostlivosti so základným vybavením. Keď som v pondelok videla scénu, mala som z toho veľmi dobrý pocit.“

Jediné, co pociťovala Zuzka jako řekněme stín této práce tentokrát, byla nutnost pracovat relativně osamoceně, což s sebou nesla ale potřebu věnovat se technickým věcem. Samozřejmě si uvědomuje tu nezbytnost, ale divadelníci prostě chtějí být při tom, jak se dílo rodí, jak každou minutou dostává konečný tvar a dynamiku...

Postele, které přivezla, také odvezla po představení vypůjčeným trakem Uhaul, který vyrentovala z důvodu finančních divadlu v co nejbližším ser-

Dáša Beláčíková, režisérka a herečka torontské scény, Antonín Procházka, režisér a dramatik plzeňské scény, a Radka Tamchynová, herečka ND

viservisu. Když ostatní šli v pondělí ráno do práce, ona jela nejprve dokončit pohledávky divadla. „Až potom som si mohla dovoliť byť unavená. Pomaly sa zo všetkého vspomätávam a mám z toho všetkého dobrý pocit. Spolu sa nám podarilo urobiť pekné predstavenie a každý k nemu prispel svojou trôskou a čím mohol. Bez toho to nejde.“

V Novém divadle je Zuzka od roku 1995. Její první roli bylo Mámení II v Hrátkách s čertem (dělala protějšek k selce s láskavými buchtami, byly jsme na stejné scéně tenkrát obě dvě), kde mohla uplatnit taneční průpravu, o kterou si doslova řekla i další později dávána hra Restituce vodníka Čochtana na motivy Dívotvorného hrnce (r. 2000). „Vďaka tomu, že som chodila do baletnej školy, sa mi podarilo dostať do profesionálneho kolektívu opery a baletu v Banskej Bystrici, kde som ako élanka niekoľko rokov tancovala. Bol výborný koniček, ktorý mi zabral veľa voľného času, takže nebol čas na hlúposti a zároveň som už od dvanástich rokov zarabala, tak som sa cítila veľmi nezávislá. Páčilo sa mi vystupovať na javisku a tým, že som členkou Nového divadla, prežívam krásne pocity znova jednak počas predstavenia a jednak po predstavení - potlesk, ohlasy divákov, ktorí s nami zdieľajú ich pocity a zážit-

ky z predstavenia. Nie je nič krajšie ako tráviť voľný čas s ľuďmi, s ktorými si rozumíme a je nám spolu dobre v divadle, pri pive a tiež pri iných aktivitách mimo divadla, ktoré spolu zdieľame.“

Pokud jde o to, kterou z činností v divadle upřednostňuje, pak ani nezávážná: „Pokiaľ ide o hranie, alebo prácu v zákulisi, neuprednostňujem ani jednu. Mám rada oboje. Keď mám príležitosť, rada si zahrám a keď treba, rada pomôžem s čímkolvek iným, čo je treba urobiť pre to, aby sa predstavenie mohlo uskutočniť. Aj kontrola lístkov pri vstupe do divadla má svoje čaro.“ A jak nepřímou potvrdila, těší se, až konečně uvidí hru, pro kterou udělala tolik práce... nu, to je úděl těch, jejichž kroky nejsou vidět před, ale za oponou.

Po posledním představení se zavřela opona, scéna se rozpráší a nastal všední den. Ale my víme, že onen vysmátý víkend pro nás připravili mj. (zejména) Antonín Procházka (autor a režisér) také jako Jiří, Radka Tamchynová jako Simona (také rezervace s Dášou B.), Honza Šmíd jako primář Otakar, Zuzana Novotná jako sestřička Tamara (a designérka plakátu a bulletinu), Lenka Nováková jako Renata, Viktor Matějko-vič jako milenec Arnošt, Vlado Straka jako syn Patrik (a jiné dílčí práce), Lenka Kimla jako Valeriana, Iveta Marková jako kpt. Kadlecová, Míla Bendová sledovala text, Jana Fabiánová vedla finance a pokladnu (v průběhu her také Jana Neumannová a Martin B.), Věra Kohoutová provedla mj. propagaci a pokladnu (a foto záznam (profil foto také John Chrák), Adéla Kodoňová zpracovala materiály pro FB, Josef Kraměš znamenal hru na videozáznam... a to všechno proběhlo myslí režisérky Dášy B. mnohem dříve, nežli v divadle zaznělo první zvonění... Teprve poté bylo možné si hlavně na FB přečíst uznání diváků: "Well done! Výtečné divadlo! Perfektní!! Výborné, výborný scénář a skvělí umělci... Už se těším na další sezónu! Absolutně perfektní - díky. Vážení, děkujeme za výborné nedělní představení. Přijelo nás autobusem 29 a všem se to moc líbilo. Děkujeme mnohokrát za krásné představení. Bylo to parádní a moc dobře jsme se pobavili!" My na scéně také... Přístě se sejde v prvním týdnu listopadu. Co se bude dít, zatím není rozhodnuto. Ale už teď se těšíme. ■

TEXT A FOTO VĚRA KOHOUTOVÁ

• Zleva stojící: Zuzka Borka, Vlado Straka, Iveta Marková, Zuzana Novotná, Lenka Kimla, Jan Šmíd, Dagmar Kalovská, Míla Bendová, Viktor Matějko-vič, Karel Tamchyna • Zleva sedící: Jozef Kraměš, Ivo Mejzr, Radka Tamchynová, Lenka Nováková, Dáša Beláčíková, Martin Bonhard, Antonín Procházka (ne, ještě nepodpímuje na vavřínech) a poslušná Jacky (patří do domácnosti Lenky Kimly)

Výše uvedenou otázku si spolu se mnou v těchto dnoch klade nejen Francie, nýbrž i celá Evropa v posledních letech pronásledovaná politickými a ekonomickými problémy a pochybnostmi o významu a smysluplnosti Evropské unie v současné podobě.

Nesnadnou odpověď na tuto otázku jsme v uplynulých týdnech hledali s moji ženou, jež se aktivně angažovala v předvolební kampani ve francouzské Republikánské straně, v rozhovorech s voliči v sousedním Lotrinsku a Alsasku na východu Francie, dlouhá léta zanedbávaném vládním centralistickým systémem. Hledali jsme ji v rozhovorech s našimi přáteli z nedaleké Paříže a již-

Komentář k francouzským prezidentským volbám

Emmanuel Macron zachránce Evropy?

Jan Vaněk

ní Francie, hledali jsme ji i ve zbytku objektivně informujících nezávislých francouzských médií, dosud neovládaných levicí tak, jak je tomu dnes bohužel v celé západní Evropě. Samozřejmě jsme ji nenašli - což jsme věděli předem. Jednoznačná odpověď totiž vzhledem ke komplexnosti a závažnosti celého problému neexistuje. Včera, dva dny po volbách, uveřejnila západoevropská média oficiální výsledky voleb, dle nichž se stal v uplynulou neděli novým, dosud nejmladším prezidentem tzv. Páté republiky, devětatřicetiletý Emmanuel Macron. Po odeznění počáteční, misty až hystericky laděné euforie jeho voličů a příznivců a zjevnému, vsudypřítomnému pocitu ulehčení, se nový prezident zdá být každým dnem stále více vzdálen od svého vytyčeného cíle jím proklamované, optimisticky nazývané „nové francouzské revoluce“. Stejně jako novému uspořádání evropského společenství národů zaznamenávajícímu v posledních letech povážlivě trhliny.

Ve Francii, této těžce zkoušené zemi, kde od roku 2015 zahynulo dle oficiálních statistik více než 230 nevinných obětí v důsledku téměř výlučně islamoteroristických útoků, panuje v těchto dnech klid před bouří, která vypukne opět v první polovině příštího měsíce: 11. a 18. červen t.r. jsou totiž dny prvního a druhého kola parlamentních voleb. Teprve ty rozhodnou definitivně o dalším osudu země v příštích pěti letech.

Jeich výsledky nejen že ukázaly konec epochy, v níž se po celé poválečné období střídaly u moci v Páté republice tzv. zavedené strany - dnešní (přejmenované) republikáni a odkážíva přítomní socialisté. Oběma společně, reprezentovanými posledními dvěma prezidenty, Hollandem a Sarkozym, se 'podávají' přivést Francii na pokraj ekonomické propasti. O morálních dopadech a ztrátě důvěry ani nemluvě. Od všech vedlejších faktorů 'očistěné' - a tedy realistické - výsledky nedělních prezidentských voleb ukazují následující: zatímco se v jejich prvním kole podařilo všem čtyřem kandidátům - nezávislému Macronovi s jeho hnutím 'EN marche', proevropskému republikánskému kandidátovi Francois Fillonovi, Marine Le Pen s krajně pravicovým Front National a trockisticko-komunistickému Jean-Luc Mélenchonovi - dosáhnout těsných, vyrovnaných výsledků kolem 20 %, skončili socialisté 'zásluhou' úřadujícího prezidenta Hollanda, jednoho z nejslabších prezidentů v dějinách země, s katastrofálním výsledkem něco málo přes 6 % hlasů.

Do druhého, rozhodujícího kola voleb, postoupili pak poté, co si republikánský kandidát Fillon, kandidát s bezkonkurenčně nejlepším programem na obnovu země 'vstříhl vlastní branku' finanční aférou ve spojitosti s 'neprůhledností' údajně nelegálního zaměstnávání svých rodinných příslušníků, které (bez jakékoli soudní rozhodnutí) brutálně zneužila zejména francouzská levicová média k jeho zdiskreditování a ovlivnění voličů, Emmanuel Macron a Marine Le Pen.

Výsledky voleb: Emmanuelu Macronu volilo 43,8 %, Marine Le Pen 22,3 %, neplatných (prázdných obálek, či nesprávně vyplněných volebních lístků) bylo 8,4 %, k volbám nepřišlo 25,5 % voličů. Závěrem lze tedy konstatovat, že více než třetina Francouzů oprávněných volit se rozhodla nevolit ani jednoho z obou kandidátů a že pouze méně než polovina oprávněných voličů volila Emmanuela Macrona.

Pozoruhodná je na celé věci i skutečnost, že v prvním kole volilo PROTI evropské kandidáty téměř 50 % voličů. Podíl nevoličů 25,5 % je pak druhý nejvyšší v dějinách Páté republiky od roku 1969.

Před novým prezidentem Emmanuelem Macronem stojí nyní celá řada závažných problémů, které bude muset řešit, nechce-li dopadnout jako jeho předchůdci Hollande a Sarkozy. Země je po volbách rozdělená na celou řadu táborů.

Zajímalo mne blíže nahlédnout do argumentů francouzské krajní levice, do důvodů, proč tato Macrona doslova nenávidí. Z výroků Tristana Garcie 'záračného dítěte nového francouzského myšlení' cituji: 'Macron prodává protiležení. Jeho program je difuzní směs liberálních šoků vyvolávajících opatření a populisticko-protektionistické sliby. Jeho poselství spočívá v prázdnom optimizmu'. Konec citátu, z něhož jsem záměrně vybral pouze neagresivní části.

Přední francouzský levicový spisovatel a filozof Emmanuel Todd považuje tyto prezidentské volby za volbu mezi morem a cholerou, za volbu mezi porobou a rasizmem. 'Macronismus' pro něj znamená rezignaci, dobrovolné porobení se. Znamená rezignaci před mocí kapitálu, před Německem a před EU. Volit 'konformistického chlapce' Macrona pro něj znamená jít proti národu, zejména proti mladým Francouzům. ■ KRÁCENO V REDAKCI

ZABUDNUTÉ HVIEZDY OPERNÉHO SVĚTA

Mária Chrappa (3. dokončení)

V pražském Novom německém divadle sa Magda Szakmáry pomaly zžívala s divadelným prostredím. Spievala ako koloratúra sopranistka. Jej repertoár siahla od Wagnera cez Mozarta - Cherubín, Zuzanka vo Figarových svadbách, Zerlína v Don Giovanni, Papagena v Čarovnej flaute, Mascaniniov - Lola v Sedliackej cti, Leoncavallova - Nedda v Komediantoch, Pucciniho - Musetta v Boheme, Butterfly v Madame Butterfly, Bizetova - Micaela v Carmen, Smetanov - Klára v Húbickej, Esmeralda v Predanej neveste a mnohé iné. Boli aj také chvíle, na ktoré si spievajúca aj s hrdoťou zaspomínala: "...raz ma oslovil dirigent, šéf opery George Széll, že je treba za 3 dni našťudovať úlohu Walkýry, keďže jej predstaviteľka ochorela, a premiéru už není možné odložiť. Naštudovala som ju a bez orchestrálnych skúšky som nastúpila na premiérové pódium. Vedela som, že ak pokážim vstup jednej zo siedmych Walkýr, ktoré spievajú naraz veľmi náročný septet, pokážila by som celú scénu. Našťastie, podarilo sa mi to

absolvovať bez chyby. Széll mi potom gratuloval... Bolo to pre mňa veľké uznanie."

Podobná príhoda sa stala M. Szakmáry ako klaviristke, keď zaskakovala v pražskom rozhlasu za klaviristku, ktorá ochorela. Dirigent O. Jeremiáš jej zavolať, avšak v dosť nevhodnom čase, keď v opere práve prebiehala generálka Verdiho Traviaty, kde spievala. Weberov klavírny koncert mala v repertoári, tak mohla zaskočiť, čo aj urobila. Počas prestávky v divadle v kostýme nastúpila do taxíka, odohrala v rozhlasu Weberov koncert a vrátila sa do opery, kde pokračovala v Traviate.

Obdobie, keď pôsobila v Prahe, patrilo k vyvrcholeniu jej koncertnej klavírnej a speváckej kariéry. Okrem vystúpení v opere nechýbala na hudobných večierkoch, v rozhlase, na koncertoch, kde siahala po svojom osvedčenom klavírnom repertoári skladateľov Liszt, Mendelssohna, Debussyho, piesňový repertoár pozostával zo skladieb najmä Schuberta, Schumanna, Brahmsa, Cacciniho, operný už zo spomínaného kmeňového repertoáru. Úspechy zožala Magda Szakmáry aj v Mestskom divadle v Opave, kde niekoľkokrát vystupovala. Všetky kritiky sa o nej zmieňujú v superlatívoch. Spievala tu i v Straussovej opere Vietenských krv a odzov v novinách - "Je to pravá 'divadelná krv'! Hrala s takým osobným šarmom, ktorý znamená 'hned' polovicu úspechu..." V Opave sa uskutočnil koncert k 110. výročiu narodenia Bedřicha Smetanu, kde Szakmáry vystúpila ako klaviristka.

Popularita u opavského publika naznačuje i to, že bola 'bsypaná' búrlivým potleskom.

Ani veľké úspechy už neodradili 29-ročnú Magdu Szakmáry od rozhodnutia zmeniť smerovanie svojho života. V októbri 1934 sa vydala za veľmi úspešného hudobného skladateľa Jána Móryho, ktorý na jej rozhodnutie čakal skoro päť rokov. Soznámili sa v Košiciach, kde vystupovala, ale práve zhodou okolností tam bol i manažér Nového nemeckého divadla z Prahy, ktorý jej ponúkol predspevniť v tomto divadle, kde potom nastúpila. Móry už v tom čase bol medzinárodne uznávaným skladateľom operných a operetných diel. Skladateľ žil vo Vysokých Tatrách, kde na Novom Štrbskom Plese mal 3 hotely (dedičstvo po strýkovi) a vedľa nich dal postaviť vilu, v ktorej novomanžel bývali. Pre Magdu Szakmáry však skončilo obdobie opernej kariéry, no pokračovala v koncertnej činnosti.

Umeleckú dvojicu vyhľadávali mnohé osobnosti. Usporiadávali vo svojej vile hudobné večierky, koncerty, alebo vystupovali spoločne na koncertoch, v rozhlase - manžel ju doprovádzal na klavír (spievala viaceré piesne, ktoré pre ňu skomponoval), alebo hrali na dvoch klavíroch. Vo svojom tatranskom bydlí vytvorili súkromné Radio Monte Móry a z hudobného salónu s dvomi klavírmi zaznievali skladby rôznych autorov ako aj vlastné Jána Móryho. V ich návštevníckej knihe boli zaznamenané mená ako Alexander Albrecht, Rudolf Kručinský, Béla Bartók, Hermann Buchel - generálny hudobný riaditeľ z Berlína, Oldřich Nový, Marta Krásová, Mária Kišonová-Hubová, Štefan Hoza a iní. Autorom mnohých textov Móryho piesní bol O. Nový. Ich spoločné operety a spevohry boli úspešne inscenované v Brne, Prahe, Bratislave, Berlíne a Hamburgu.

Rodina sa rozrástla o tri dcéry. Po narodení prvej Andrei, dal Ján Móry postaviť na Novom Štrbskom Plese kaplnku, ktorá tam stojí dodnes (po reštaurácii ju rodina darovala spišskej biskupstvu). Rok 1945 prerhol spokojný život Móryovcov. Všetok majetok im bol zhabaný, boli doslova vyhnaní na ulicu. Na rebríčku tahaňého koňom prišli pred Poprad, kde bývali zamestnanci hotelov im poskytl najnutnejšiu pomoc. Nakoniec im pomohol známy lekár zo Spišskej Novej Vsi, ktorý im našiel v meste strechu nad hlavou. Po čase Móryovci pochopili, že nejde tuň o omyl, že im štát nič nevráti, že sú odsúdení na okraj spoločnosti. Prispel k tomu fakt, že Ján Móry sa z nejakých dôvodov hlásil k maďarskej národnosti i keď pochádzal z Banskej Bystrice. Až potvrdenie pre pani Móryovú od riaditeľa rozhlasu v Košiciach D. Karďosa a vedúceho hudobného vysielania M. Vileca, že umelkyňa potrebuje do každodenného hudobného vysielania, pomohlo manželom, že ich nedeportovali do Maďarska. M. Móryová na národnom výbore dostala potvrdenie 'spolahlivosti'. Lenže

rodina žila v Spišskej Novej Vsi, na vystúpenia do rozhlasu to nebolo tak jednoduché, rodina mala existenčné problémy. Magda Móryová požiadala o živnostenský list, aby v ich ma-

lom by mohla predávať pletený tovar, ktorý pletla so svojimi dcérami. Ján Móry sa neskôr musel uskromniť v roli učiteľa na hudobnej škole. Po ôsmich rokoch živorenia M. Móryová v r. 1953 neváhala, odišla s dcérami do Bratislavy a nastúpila na konzervatóriu ako korepetitorka a v r. 1956 v konkurze sa stala učiteľkou sólového spevu. Bol to opäť Michal Vilec, vtedy riaditeľ konzervatória, ktorý ju upozornil na voľné miesto klaviristky a pomohol jej túto pozíciu získať. Manžel sa k rodine pripojil až v roku 1960, keď išiel do dôchodku. Žil a tvoril do svojich 86 rokov. Zomrel v r. 1978.

Magda Móryová sa začala na kole systematicky venovať školeniu spevákov. Mnohí z nich boli a sú i dnes renomovanými predstaviteľmi slovenskej vokálnej školy. Móryová v tomto odbore dosiahla úspechy svojho dlhoročného pedagogického a umeleckého úsilia. Jej študenti získavali dobré meno na domácich i zahraničných pódioch a súťažiach. V Brazílii, v Rio de Janeiro na medzinárodnej speváckej súťaži v r. 1965, jej žiačka Anna Kajabová-Peňasková získala striebornú medailu. V r. 1969 Marta Nitranová sa umiestnila na 3. mieste s Dvořákovými skladbami. Zaujímavosťou je, že v tom čase na súťaži Jelená Obrázcová žiadnu cenu nezískala. Medzi Móryovými žiakmi patrili i Gabriela Beňacková, Marta Beňacková, A. Martvoňová, Tamara Suková, O. Malachovský, J. Oniščenko, J. Špaček. Od r. 1966 pôsobila aj ako externá pedagogička na VŠMU v Bratislave. Na pozvanie nemeckých organizátorov viedla Medzinárodné majstrovské vokálne kurzy v Nemecku.

V r. 1973 odišla Magda Szakmáry-Móryová do dôchodku, no vyučovala ešte pár hodín externe. Pri príležitosti jej 70. narodenin pripravilo Konzervatórium verejný koncert jej žiakov v koncertnej sieni školy. "Preplnená sieň tieslaška výborným výkonom..." priniesol mediálny informáciu časopis Hudobný život 15.3. 1976. Na 50. výročie založenia bratislavského Konzervatória jej udělili striebornú medailu.

Magda Szakmáry-Móryová zomrela 3. 8. 2001 v Bratislave. Napriek osobným tragédiám a stratám, ďalej šírla svoje umenie, šľachtosť a noblesu, ako sa autorka knihy, Život ako storočie, Lýdia Urbančíková vyjadřila o tejto mnohostrannej umelkyni. ■

Emil Viklický a Jiří Lábus na Nokturnech 28. května v 17.00

Chtějí potěšit diváky

SPECIAL ■ JAZZ PIANO CONCERT ■ RECITAL EMILA VIKLICKÉHO V RÁMCI NOKTURN ■ PRAGUE RESTAURANT & CAFE NA MASARYKTOWNU ■ také SOBOTA 3. ČERVNA V 17.00 ■ INFO A REZERVACE (416)481 7294 ■ \$ 25.00

Probrat se životopisem Emila Viklického chce nejen čas, ale hlavně potřebnou hudební vybavenost, aby jeden měl jasno, o čem je ve světě našeho významného současného českého hudebníka vlastně řeč. Pojmy se vzájemně předhánějí přesně tak, jak rychle a tvořivě jimi sám jejich vyznavač žije.

A tak možná ani nikoho nepřekvapí, že dnes téměř sedmdesátiletý olomoucký rodák vykročil do života studiem matematiky na Přírodovědecké fakultě Palackého univerzity ve svém rodišti, i když byl od útlého dětství obklopen uměním - jeho tatínek asistoval věhlasnému malíři Janu Zrzavému. K pianu se malý Emil posadil v Lidové škole umění a dalo by se říci, že ho už nikdy, ať už jako promováný matematik, neopustil. Holt, cesty osudu jsou různé, ale některé jsou si podobné. Věhlasný Einstein se vyžíval ve hře na housle a v jachtině, ale vyhrála to fyzika. Můj vzácný přítel ve Vancouveru prof. Pepíček Skála takto zvažoval život mezi medicínou a prkny, co znamenají svět, v obém byl vynikající. Praktický tatínek mu doporučil medicínu. V žádném tom příkladu hlavní postavy zjevně neudělaly chybu, osud jim nadělal tolik, že jim to vystačilo na vlastní tvorbu po aktivní celý život, a i přes jeho horizont... všichni se významněli a dosáhli v té době met nejvyšších. Pan Viklický stále ještě po cestě hud-

tění s moravským regionem, že „dokázal spojit standardní moderní jazzový projev s inspirací z hudby jeho moravského regionu.“ Tomu, zejména Janáčkoví, zůstává věrný dodnes.

V jeho tvorbě existují různé mezníky, jedním z nich je třeba i jeho studijní pobyt na prestižním jazzovém učilišti Berklee College v Bostonu (1977–

Pan Viklický mi zajisté promine to opravdu hrubé shrnutí jeho zásluh zejména o jazzovou hudbu, protože nám místo nedovoluje se více rozepsat. Ale jeho příznivcům můžeme nabídnout webovou stránku, kde si o hudebníkově, hostujícím v Nokturnech producenta Miloše Krajného mohou přečíst více. Musím dodat, že vyznívá jako učebnice života: co

78), "kde si prohluboval své znalosti zejména v kompozici a aranžmá (u Herba Pomeroye, Gega Hopkinse, Mike Gibbse ad.), což se projevoválo ve skladbách pro školní soubory a vystoupení. Svůj americký pobyt využil i k vystupování v jazzových klubech v Bostonu (kluby v Roxbury's George King, Buster Williams, na

všechno se v jednom bytí dá zvládnout. Velice oceňuji, že si umělec pro nás našel chvíli času, aby odpověděl na pár jednoduchých otázek:

■ Pane Viklický, proč jste si vybral jazz, co je na něm pro Vás tak magického? "Všechna muzika mě baví - je to dobrodružství."

■ O které období jazzu se nejvíce zajímáte? "reprodukuje nejraději? "Moji parketou (specialitou) je použití folklórních motivů - Morava, Slovensko - a motivů Leoše Janáčka."

■ Sám také skládáte i vážnou hudbu...? "Ano, napsal jsem tři opery. Také tři koncerty - klavírní koncert, harfový koncert pro Janu Bouškovou - proveden na World Harp Congress v Tacoma, poslední je klavírní koncert pro Ludmilu Peterkovou. Dopsal jsem nedávno skladbu pro violu a mezzosoprán „Do mojí temnoty“ na verše německé básničky Elsy Schiller Lasker pro skvělou violistku Jitku Hosprovou."

■ Co považujete za svůj životní úspěch v hudbě? "Snad první cenu za operu Faidra (doplňuji, že jde o velice emotivní děj ze současnosti s přímerou antického příběhu - vk), nebo melodram The Mystery of Man na text Václava Havla, uvedený třikrát v NYC v říjnu 2004 - za přítomnosti tajemníka OSN, starosty NYC atd..."

■ S čím přijedete za námi do Toronta, na co se můžeme těšit? "Představení Divadla Viola Proč si nezatancíte, verše amerického básníka Raymonda Carvera s doprovodem klavíru."

■ Co je cílem Vašich představení? "Potěšit diváky..."

PŘIPRAVILA VĚRA KOHOUTOVÁ
FOTO VIKTOR KRONBAUER a UMĚLČŮV ARCHIV

bou a objevování jejich krás utrhuje květky vlastních úspěchů, ke kterým si zasadil semínka již v momentě, kdy obdivoval otcova žáka Jiřího Pravdu, barytonsaxofonistu, který ho naučil hrát dvanáctitaktové blues. Jako laik neumím posoudit, co zni lépe - zda dvanácti či osmitaktové blues, ale umím ocenit, že to vůbec někdo ovládá a umí s tím ve prospěch posluchače nakládat. A hudební cesta našeho Pana muzikanta se rozvíjela dále a provází ho životem těmi nejpříznivějšími klíčky, což dokáže energický talent jazzmana krásně zúročit. Sympatické je, že jeho kroky v hudbě ho nesvedly z ci-

doma, v němž spolupracoval se svými bývalými bostonskými spolužáky. A psal i vážné věci pro velké orchestry naše i cizí a často také pro příležitostné festivaly či nahrávkové projekty, čtu v jeho životopisu.

A to už hodně a hodně přeskakujeme, když se dostáváme k Viklického operní tvorbě. Je autorem tří oper: Faidra vyhrála v mezinárodní soutěži Nová Opera pro Prahu 2000, komorní opery Oráč a smrt, inspirované disputací Jana ze Žatce, a opery Máchův deník aneb Hynku, jak si to představuješ?, byly napsány dokonce na objednávku Národního divadla v r. 2003.

V řadě chytrých knih jsem pátrala po definici „rozhlledny“ a vypátrala jsem toto: je postavena lidskou rukou, jejím hlavním účelem je rozhlížení, vyhlíd-kový prostor je alespoň několik metrů nad teré-nem, je přístupná veřejnosti a je pevně uložena v našem povědomí, čili je uznávána. Pak jsem se také dočetla, že uvedená definice prošla a stále ještě prochází nemilosrdnou kritikou. Pro-stě v definici nastal chaos a začala být hůře či lépe pozměňována. Výška nad terémem dostala své minimální čtyři metry, rozhlížení se rozšířilo o slovo dálkové. Nakonec jsem se rozhodla, že svému čtenáři nabídnu

Renesance rozhlleden v Čechách

Jana Fafejtová (1)

vlastní definici rozhlledny - mnohem jednodušší, a že se budu věnovat raději jejím stavbám a zajímavostem o nich. Rozhlledna je objekt, který nám umožňuje rozhlížení se po kraji, a to většinou do všech světových stran. Zaručuje nám zlepšení naší fyzické průpravy, neboť na rozhllednovou plošinu musíme vystoupat mnohdy značný počet schodů, a obohacuje nás vědomostmi, společensky, kulturně a vlastenecky tím, že máme možnost vidět krásy naší země opravdu jako na dlani, přemýšlet o nich a uchovávat si je trvale ve vzpomínkách.

Historie rozhlleden v naší zemi je stará více než dvě stě let. První rozhlledny neměly charakter dnešních věží. Měly úlohu především ochrannou, pak teprve turistickou a kulturně společenskou. Postupně si prošly určitými etapami, které jsou z historického pohledu více než zajímavé.

Od roku 1800 se dá mluvit o době aristokratické, kdy je stavěla šlechta, většinou jako ozdobný prvek svých panství - romantická rozhlledna Minaret-Lednice (obr.), vysoká 60 m se 302 schody, Gloriet-Průhonice, Klet-Český Králov - kamenná věž s cimbuřím z roku 1825 a dokonalou kruhovou plošinou, a mnoho dalších.

Od roku 1830 trvá určitá doba technická, kdy se některé rozhlledny stavěly pro vyměřovací práce zeměměřičské - Babylon u Mohelna, Děčinský Sněžník, původně trigonometrická věž prvního řádu, Studenec u České Kamenice (zde i s historickým kamenem a vytesaným názvem: „Monumentum astronomico-geometricum“).

Následuje doba lázeňská od roku 1870 - Hamelika u Mariánských Lázní, Salingburg ve Františkových Lázních, Letná v Teplicích, vyhlídka Karla IV. v lesích Karlových Varů.

Od roku 1880 se dá hovořit o době turistické - stavitelem začaly být různé spolky a používaným materiálem hlavně dřevo. Jako příklad lze uvést původní dřevěný Ještěd.

Od roku 1890 mají spolky už dostatek peněz a začínají se orientovat na stavby z kamene a cihel - Tanvaldský Špičák, Biskupská Kupa, Doubravka u Teplic.

Kolem roku 1920 vzniká velký počet nově postavených vyhlídkových objektů, kupř. Dobrošov v okrese Náchod (Jiráskova chata), Pantic v okrese Klato-vy, Zvičina (Raisova chata).

Doba druhé světové války značí pro rozhlledny úpadek, po válce situace přetrvává a více než 30 rozhlleden je dokonce zbouráno z důvodu špatného stavu nebo požáru (Vsacký Cáb u Vsetína, Špičák u Děčína, Vysoký Kámen u Jindřichova Hradce, Drtinova rozhlledna u Chotilska - především poslední jmenovaná hodně vadila komunistům, neboť prof. František Drtina působil v Masarykově vládě a jeho syn Prokop ve vládě Benešově - novou rozhllednu svého slavného rodáka si tamní lidé vynutili v roce 2015).

Po roce 1948 některé z rozhlleden dostávají vojenské využití, které se nakonec projevuje v jejich nezadržitelném chátrání a pro veřejnost jsou dlouhodobě nepřístupné, kupř. Plešivec u Abertam, Krížový vrch na Plzeňsku, Javor-ník u Práší a další.

Rozhlledny nás od nepaměti přitahují svým osudem i místem. Představují pro nás typické středoevropské fenomény. Hustota jejich staveb je u nás zcela ojedinělá. Ve větší míře jsou pouze v sousední Německu a Rakousku, v dalších zemích výhradně ojediněle. Jejimi tvůrci byli postupně: šlechta, místní tovarníci, okrašlovací české spolky, německé horské spolky a v době první republiky Klub českých turistů. U první vlny historických rozhlleden jsou nám povětšinou konkrétní jména jejich stavitelů známa, čím více se však blížíme k dnešní rozhllednové době, je dohledávání stavitelů obtížnější. Za všechny jmenujme alespoň některé, a to bez ohledu, ve které době tvořili - Dušan Jurkovič, Karel Matusch, Karel Matusch, Antonín Závada, Václav Auický, David Grygar, Josef Hampel, Karel Hubáček, Martin Rajniš, Vladimír Čuhel, Vlado Milunič, Jiří Ondřích. ■ FOTO WIKIPEDIA DOKONČENÍ PŘÍSTĚ

Zpívá se o nich v jedné z nejoblíbenějších písní (Za starú Breclavú...), Karel Čapek po nich nazval soubor novel, staly se neodmyslitelnou součástí bezpočtu krajinomaleb. Boží muka za dlouhá staletí své existence vrostla do krajiny natolik, že nám při túrách někde v zahraničí podvědomě chybí.

Nejstarší boží muka u nás byla pravděpodobně dřevěná a vznikala někdy ve 13.–14. století. Z těch se samozřejmě nic. Už na přelomu 15. století ale začal i boží muka Vinou husitského jich ovšem zachovalo jen několik. Dřivá většina božích muk pak vznikala v období od začátku baroka do konce první republiky. Kolik jich u nás je? To nikdo přesně neví – mimo jiné proto, že řadu božích muk po válce v rámci boje s katolickou církví tanky či traktory shodily do příkopu někde u cesty a zahrmy zeminou, takže zmizely z povrchu zemského (byť boží muka z kamene se „pohřbená“ aspoň dobře zachovala).

U tej boží muky...

Ivo Bartík

Oborníci proto zkoušejí boží muka spočítat podle předválečných vojenských map, na kterých byla jako důležité orientační body pečlivě zobrazována. Vyčítají jim přitom impozantní číslo – zhruba pět tisíc božích muk! Nejsou ale po vlastech česko-moravsko-slezských rozložena rovnoměrně: nejvíce jich je na jihu Čech a Moravy, zatímco třeba na severu Čech jsou spíše raritou (pozor, nepletme si je se smírčími kříži). Typická boží muka jsou třeba ta v Jiněm v Strakonici – jsou ze tří kusů kamene, mají výšku 2,5 metru, v roce 1482. Tady bchovali Krista

Boží muka jsou pro nás všední věc, ačkoliv mnoho z nás nejspíš ani netuší, co mají symbolizovat. Ta úplně nejstarší se stavěla na místech pohanských obětíšť, na křižovatkách cest či před branami měst. Šlo vlastně o symbolickou nápodobu kamenného sloupu, u kterého byl na rozkaz Piláta Pontského bičován Kristus. Spasitel si v té chvíli ještě mohl vybrat svoji cestu – mohl odolat. Pocestný se měl u božích muk také zamyslet nad tím, zda se životem ubírá po cestách pravých; na vrcholu velmi starých božích muk bývala z kamene vytesaná lucerna, která k tomu člověku symbolicky svítila.

Napadlo vás někdy usadnout do stínu božích muk a zamyslet se nad svým životem? Je to vlastně tradiční domácí forma meditace: zvlášť když je doplněna modlitbou, která prý má na těchto posvátných místech obzvláštní moc. Postupem času ovšem boží muka ztrácela svůj původní význam a začala se stavět třeba jako pokání na místě nějakého zločinu, poděkování za odvrácení epidemie moru, za narození vytoženého potomka, záchranu před drancováním cizími vojsky, jako hraniční sloupy nebo dokonce i pro přivlání či odepnutí dešťových mraků!

Také použité materiály se měnily – kámen doplňovaly železné křucifixy a ještě později přišla zděná boží muka, která časem „povyrostla“ do rozměrů malých vesnických kaplíček.

Místní lidé věděli, proč byla boží muka postavena právě na určitých místech – u vesnice Syrov na Pelhřimovsku například připomínají smrt myslivce (infarkt), na dálničním odpočívadle U Devíti křížů zas místo, kde bylo povražděno devět svatebčanů. Hle – paměť krajiny!

V Boha nevěřím, ale boží muka opravuji

Po válce se samozřejmě boží muka – stejně jako vše jiné spojené s vírou – stala nežádoucím doplňkem krajiny. Nikdo o ně nepečoval, málokoho zajímala. Jsou místa, kde si je zasloužili funkcionáři rozebírali do základů svých chat či na stavbu sčochů!

Dnes se věci mají jinak. Nedá se říci, že by zásadně přibýlo věřících lidí, pro které mají boží muka náboženský význam. Vyrosla zde však nová generace lidí s citem pro krásu a pro kořeny svého národa. Ti se obvykle zadarmo a na vlastní náklady starají o boží muka, která nejednou musejí téměř detektivně – podle pokynů starších lidí – hledat a vykopávat z jejich dočasných hrobů. S výsledky jejich práce se můžete setkat při túrách „božomukovými“ oblastmi naší země anebo na řadě webových stránek (například vizit-bozimuka.webnode.cz). „Opravil jsem muka proto, že kolem nich stovky let chodili moji předkové, křičovali se před nimi formami, modlili se děvečky a vůbec byla součástí života“, říká Josef Křížan (38, ateista), kterému u Pelhřimova patří pozemek, na němž stávala formanská hospoda; zbyla z ní právě jen ta boží muka. „Jenom jsem měl trochu potíže s památkáři, protože boží muka jsou zděná a táhnou spodní vodu. I mokré zdivo prý ale patří k jejich autentičnosti.“

V tomhle oboru jsme velmoči

Važme si božích muk – je to krajinnotvorný „bonus“, jaký jen tak někde nemají. Kromě jihu Čech a Moravy jsou takto hustě boží muka k vidění už jen v zemích arcivévodství rakouského, v Bavorsku a kupodivu na Litvě. Ani v Polsku jich moc není!

Až tedy přistě na výletě narazíte na boží muka, připomeňte si jejich dávnou historii i fakt, že dnes už slouží většinou jen jako milníky našich cest (proto se také o mnohé před válkou staral Klub českých turistů). A jestli i vás zaujme prostý půvab těchto stavbiček, pokuste se

Jeli jsme s manželem do centra města Sudbury a na křižovatce stálo policejní auto a policista, který odkláněl dopravu na vedlejší cestu. Byla neděle odpoledne, takže jsme nepředpokládali, že došlo k nějakému horlivému vyplňování děr silnice městskými zaměstnanci, ale také jsme neviděli, že by se stala nějaká nehoda. Rostla vyjádřil naději, že se zhroutila Škola architektury. Později jsme stejné prošli kolem zbrusu nové budovy Školy architektury a vypadala docela solidně, tedy se nezhroutila.

Za posledních 35 let, co bydlíme v Sudbury, bylo postaveno několik zcela nových moderních budov, například Ontarijské ministerstvo hornictví, nebo strašlivě předražená budova nové nemocnice. Také budova letiště byla zcela přebudována. Z místa, kam se dobře jezdilo s dětmi (a na kafe) koukat se na letadla, se změnila v ošklivou budovu všeobecné užitnosti, která může být jak čekárna na autobus, tak i úřadem pro vydávání stavebních povolení. Jsou to budovy mo-

derní - sklo, beton, ocel. Jsou to budovy důležité, které v sobě skrývají to, co je důležité v moderním věku - administraci, nemocnici, dopravu. Bohužel, žádná z nich nenadchne ducha a už vůbec nikdo nepotáhne děti, aby se na tu užasnou stavbu podíval. Žádná z nich nerozbuší srdce, leda snad pacientům při hledání té správné komůrky v bludišti nového objektu. Lze očekávat, že za sto let se k hornickému ministerstvu nebo k nemocnici potáhnou davy turistů, aby se podívali na tyto pomníky architektury moderní doby? Pravděpodobně ne, protože budou strženy a nahrazeny něčím jiným ze skla, betonu a oceli a nějakého nového užasného materiálu.

Čím to je, že tolik moderních staveb, používajících nejmodernější metody, poty nejbujnější výstřelky fantazie nenadchnou, nevyrazí dech? Snad vypadají pomíjivě, neslibují, že budou trvat věčně, že před nimi budou sedět obdivovatelé a koukat u vytržení na prosklený vchod. Zkrátka, nikoho se nezmocní Stendhalův syndrom. Což je vědecké pojmenování, nikoliv literární odkaz. Stendhalův syndrom byl pojmenován v Itálii. Což je

jen správné, protože je to země přetékající poklady všech civilizačních věků. Spisovatel Stendhal omdlel, když viděl dokonalé oblouky baziliky ve Florencii. Lidé postižení tímto syndromem (známý také jako Florentský syndrom nebo hyperkulturémie) se zadýchají, začne se jim točit hlava, nebo jim vyhrknu slzy, když vidí na vlastní oči některé dokonalé produkty umění. Nejčastěji prý při

pohledu na obraz Baccha od Carravaggia, kopule Duomo, nebo v místnosti s Botticelliho Primaveru. Personál nemocnice ve Florencii Santa Maria Nuova je zvyklý ošetřovat turisty, kteří dostávají závratě při pohledu na sochu Davida, nebo při prohlídce galerie Uffizi. V Římě je to pohled do Pantheonu. Není to pohled vnější. Pantheon z vnějšku vypadá více méně jako obrovský tlakový hrnek. Cihlové zdi, standardní portikus, stavba skrčená na malém náměstí mezi vysokými čínžáky rozhodně nerozbuší srdce. Při posezení u kafe 20 metrů od portika celý chrám nevypadá impozantně. Ale už vstup do portika chrámu se 16 žulovými sloupy dovezenými z Egypta začne v člověku hlodat. V portiku si totiž náhle uvědomí, že je třeba tak tři mužů s dlouhými rukama, aby jeden sloup objali. Bronzové dveře 1800 let staré vedou člověka do nitra chrámu a jeho první reakce při překročení dobře proslapaného prahu je vzhlednout vzhůru, kde je v kopuli vysoké 46,6 metru kruhový otvor, oculus, oko. Proč je to oko? Je to oko boží? Pantheon znamená řecky „Všech bohů“, a snad byl postaven na počest všech bohů, ale nikdo si není jist jeho skutečnou funkcí.

Původní Pantheon nechal na tomto místě postavit věrný Augustův generál, pomocník a manžel jeho dcery Julie, Marcus Agrippa v 1. st. př. n. l. Z architrávu nad vchodem napsal reliéf, ale dosud je na něm nápis „Postavil Marcus Agrippa, když byl potřetí konzulem“. Je pravděpodobné, že portikus je to jediné, co zbylo z Agrippova původního, konvenčního chrámu. Ten byl zničen několika požáry na Martově poli. A tak v roce 123 n. l. se díla chopil císař Hadrián. Dá se předpokládat, že ne on osobně, ale jeho architekt, snad Apollodorus z Damasku. A prý císař Hadrián sám měl na jeho návrhu lví podíl.

Ve 2. století už Římané stavěli z betonu nejméně tři století a tedy kopule Pantheonu není z cihel, ale je z litého betonu, který 1800 let odolává požárům, zemětřesení a lidským rozmarům. Kopule je kufrovaná, aby se snížila její váha. V betonu je vždy agregát, a architekt nechal dávat do betonu stále lehčí agregát, od šterku po písek až po vulkanický prach u vrcholu kopule. Silné betonové stěny jsou protkané chodbami, které je odlehčují. A výzdoba vnitřku bere dech, protože sloupové portika jsou vystaveny 1800 let povětrnosti, a jejich hlavice jsou omšelé. To neplatí uvnitř Pantheonu, kde sloupové a obložení z růžového mramoru zdobí stejně jako v den, kdy byla tato budova otevřena veřejnosti.

Když císař Hadrián umíral v Neapoli v roce 138, stál Pantheon už 10 let. Hadrián věděl, že umírá a jeho báseň „Animula, vagula blandula, hospes comesque corporis“ (Dušičko neklidná, miloučká, hoste a společníku těla, nyní odchází) nás okouzlují svou zranitelností. Snad si vzpomněl na dokonalost, kterou jeho neklidný duch vytvořil na Martově poli v Římě. Podle davů, které vzdychají a štěbetají pod betonovou kopulí a pod jediným zdrojem světla, osmimetrovým oculum, bude tato stavba vzrušovat ještě další desetiletí zdi z celého světa, kteří se zadýchají, zatočí se jim hlava a často si utírají slzy.

Mnozí, stejně jako my, si prostě sednou ke stolečku na náměstíčku, popíjejí kávu a koukají na ten malý zázrak opravdové architektury na stejném místě, jako sedával Michelangelo, když dostal za úkol dokončit stavbu baziliky sv. Petra a zaboja nemohl přijít na to, jak to zařadit, aby kopule baziliky byla aspoň o trošičku větší, než tento antický pohanský zázrak.

Ale v 16. století ještě nebyl znovu vynalezen beton. Kopie průčelí Pantheonu lze nalézt na všech kontinentech. V 21. století už zase známe beton tři století, ale soudíc podle Školy architektury s ním velkou díru do světa neděláme. Zatím jsem neslyšela, že by byl někdo přepaden Stendhalovým syndromem při pohledu na Corbusierův klášter Sainte Marie de la Tourette, nebo na přístavek k Ontario Royal Museum. Snad těmto stavbám chybí podstata, důkladnost, účel, duch.

Možná se zajdu podívat do té naší zbrusu nové Školy architektury, jestli mají v osnovách přednášky o starověkých stavbách, které vydržely a zdobí stále. A hlavně důvod, proč tomu tak je. ■

přispět na jejich opravu či sami přiložit ruku k dílu. Na božích mukách je pořád práce jak na kostele...

Zdroj: Moje země Česko, s.r.o., rubrika Národní poklady, www.mojezemě.cz Redakce děkuje tvůrcům časopisu Moje země za možnost přetisknout ukázky zajímavých článků. Profesionálně vedený a nesmírně zajímavý časopis vychází každý měsíc (v tištěné i elektronické verzi) se věnuje se výhradně ČR – kultura, umění, historie, architektura, cestování, tipy na výlety, průvodce regiony, národní poklady, rozhovory se zajímavými Čechy apod. Tvůrci se snaží šířit povědomí i za hranice ČR a s cílem připomenout krajinou krásy domoviny a zároveň potěšit zajímavým čtením. Pokud se náš čtenář zajímá o krásy domoviny, je možné zavítat na web: www.mojezemě.cz. ■

ROVNĚŽ TUZE SYMPATICKÝ WALTER E. WILLIAMS

Ota Ulč

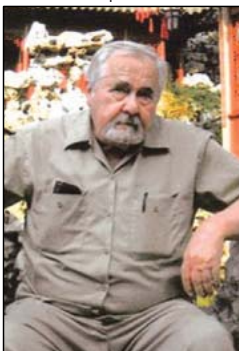
Stejně jako jeho rasový i ideologický spřízněnc Thomas Sowell z kalifornského Hooverova institutu, Williams, proslulý profesor na George Mason univerzitě ve Virginii, neváhá vytknout svá občasná opovržení. Tak například prokázal ve svém textu s příhodným názvem „The Cancer of Multiculturalism“ (Townhall.com, 25.2.2015). Ano, rakovina myšlení, sdíleného (tehdejšího) prezidentem B. H. Obamou, nenávidějícím tuto Ameriku. Přemohlá léta tak byl příslušně přetvářen svým ideologickým vzorem reverend jménem Jeremiah Wright, též i Obamovým chicagským přítelem a sousedem teroristou Williamem Ayersem a jeho, před zákonem prchajícím spoluteristou a též bývalou manželkou jménem Bernardine Dohrn.

Druh intelektuální čeledě „College campus idiots“, takovými slovy Williams též minil členy profesorského sboru a administrativní hodnostáře, od kdejakého pedala až k významným komandujícím děkanům a rektorům. Druh myslitelů, zavrhujících eurocentrismus jako rasismus, západní hodnoty a kulturu vůbec, že by snad měly nárok na uznání jakési své superiority. Multikulturalismus nás přece přesvědčil o opaku, že není rozdíl mezi vegetariánem a lidožroutem. Williamsovými slovy - multikulturalismus v poněti zejména pokrytců v řadách intelektuální elity je především útok na křesťanství. Však i proto dochází k cenzurování textů vánočních koled. Tento druh vlivných kádřů dychtí po výměně osobních svobod za vládní kontrolu, místo rovnosti (equality) dávat přednost entitlement (zvláštní práva, privilegia). Ti se stávají větším nebezpečím našeho způsobu života. Osobní svobody a soukromé vlastnictví jsou zatracovány jako anathema - zkázonosné prokletí.

Týž zdroj pokračuje, že se už víc než půl století urputně debatuje o rasové problematice. „Víc už něčeho takového nepotřebujeme. Místo toho černošší potřebují víc otevřené konverzace mezi sebou bez ohledu na jaké míry to bude nepohodlné a trapné (embarrassing).“ Autor pokračuje s jmenováním tučtu metropolitních oblastí s velkým množstvím černošského obyvatelstva. Kdysi prosperovalo a nyní je v úpadku, kde černošší se značně podílejí na místní vládě, která se nedáří, školy jsou v mizerém stavu. Každý rok dojde k zavraždění mnoha tisíců černochů, což je víc než množství tak postižených bělochů a Hispaniců dohromady. Černošší ve všech věkových kategoriích se zabíjejí šestkrát častěji než všechny ostatní etnické kategorie. My jsme primárními oběťmi vlastní nezákonnosti. Bez iniciativy ve vlastních řadách se s vysokou kriminalitou příliš nepočítá.

The 2015 National Assessment of Educational Progress, znám jako The Nation Report Card, dodal výsledky k jakákoli celonárodnímu uspokojení. Ve čtení a matematice,

pouze jedna třetina žactva v osmém školním roce uspěla. Žactvo ve 12. školním roce úspěšně obstálo: čtení 38%, matematika 26%, zeměpis 24%, dějepis 12%. Vylepšuje se nikoliv znalost, ale pouze stále blahovolnější známkování, což zejména postihuje studenty na college level. Williams v textu příhodně nazvaném

„Educational Disaster“, Townhall.com, 18.11.2015: „Zatímco dosažené výsledky ve vzdělání mezi bělohy není žádným důvodem k uspokojení, mezi černochy to je na úrovni katastrofy.“ Žactvo v osmé třídě je proficient, takže „obstojí“ v čtení pouze 16%, v matematice 13%.

Williams v textu „Fiddling Away the Future“ (ve smyslu „šidit, podvádět, nějak se ze všeho vykecat“) prezentuje seznam příčin, trápících toto afro-americké etnikum. Jako nepochybně hlavním bohemlavem je rozpad černošské rodiny, která v době segregace, za předchozích generací, byla solidní oporou v tamějším společenství. Notnou změnu k hodně horšímu nyníšmu stavu způsobil radikální program prezidenta Lyndona B. Johnsona, ona údajně osvícená New Society, která ve svých důsledcích znamenala přesun odpovědnosti za nové generace z rodiny na stát, především ten se o materiální starosti postará. Proč se tedy ženit, v matematických monogamních okovech uvíznout. Nynější situace je taková, že již způsobila neprostou početní převahu dětí narozených mimo manželství (72%), vyřstávajících v prostředí s jedním rodičem - zpravidla bez otcovské autority, kterou pak nezřídka nahrazuje příslušnost v nějak chvalitebně si počínajícím mládežnickém gangu. Černošší - ona pouze 13% etnická menšina - jsou spíš už i většinou obětmi vražedného zločinu. Každoročně kolem 7000 černochů takto násilně vlastní rukou soukromenců zahyne. Pouhý počet 1500 volených činitelů pocházelo z řad této menšiny, což se v několika posledních dekádech tak podstatně pozměnilo, že velká města mají černošské primátory, radní činitele, školní inspektory, policejní šéfy. Nesmyslný je předpoklad, že rasisté v řadách bělochů jsou hlavní příčinou mezirasového vraždění. Údaje FBI potvrdí, že 80% takového kr-

veprolití se uskuteční ve vlastních řadách - pachatelé i oběti. Děti narozené mimo manželství, rozpad rodiny, zločinnost, podvodné, neadekvátní vzdělávání, to jsou hlavní příčiny a nikoliv tolik zdůrazňované konflikty v řadách s rozdílnou pigmentací.

V červnu 2015 v americkém tisku a na televizních obrazovkách se objevilo jméno DOLEZAL. Začal jsem se zajímat a dopídl se k politické háklivosti s notnou rasovou přičutí. Záhada, týkající se předsedkyně nejstarší americké černošské organizace NAACP, odbočky v městě Spokane státu Washingtonu, v blízkosti pacifického oceánu. Křestním jménem Rachel, se zviditelňovala jako pravidelný řečník se soustředěním na otázky rasy a spravedlnosti.

Oblast jejího působení neoplyvá vysokým procentem menšinového obyvatelstva a zhruba polovina tamějšího členstva NAACP má evropské kořeny. To byl i případ této tuze čilé aktivistky. Na televizní obrazovce se objevovaly její portréty jako nefalšované blondýny. Teprve v roce 2011 o sobě začala tvrdit, že je černoška. Při příležitosti získala i vlivné postavení v městské administrativě onoho města Spokane a rovněž získala titul „Adjunct Professor of Africana Studies at Eastern Washington University.“

Její příjmení je dokonale české, ale zřejmě jen se vzdálenými kořeny ke středoevropské končině. Sledoval jsem záběry jejich rodičů v různých televizních vystoupeních: Otec Lawrence a matka Ruthanne Dolezal. Oba původem ze sousedního státu Montana, kde manžel dřív zastával funkci tzv. Lincoln County Commissioner, nemám tušení o takových pravomocích. Před mikrofonem se oba, spolu žijící již 41 roků, chováli zdrženlivě, v letech 2002 - 2006 působili v Jižní Africe jako zaměstnanci snad misionářské organizace Creation Ministries International. Zplodili dvě děti, jejich dcera Rachel v televizi rezolutně zdůraznila „I definitely am not white.“ („Zcela určitě nejsem běloška.“) Posléze takovou diagnózu zmírila tvrzením, že je spíš černoškou v kulturním slova smyslu. Rovněž zdůraznila, že všichni běloši jsou rasisté.

Ona senátorka Warrenová si rovněž kádově vypomáhala podvodnými konfabulacemi, totiž tvrzením o svých kořenech indiánského kmene Cherokee. Tím se jí otevřely dveře na Harvardu, americké univerzitě s nejznámější reputací, prý se tam stala profesorkou práva. Jenže s tím jejím kádřovým pozadím to bylo trochu jinak. Její pradědeček nebyl autenticky Indián kmene Cherokee, ale stoprocentně běloch. Avšak se mu podařilo jednoho autentického Cherokee rudokožce zastílit.

Profesor Williams ve svém eseji s názvem „You Are What You Say You Are“ ve smyslu být tím, za koho se vydává, Town-

Dvě největší krásky současného světového tenisu, Kanaďanka Eugenie Bouchardová a Ruska Maria Šarapovová, se spolu utkaly 8. května v druhém kole madridského turnaje Masters. A byl to nelibostný boj kdo s koho, jako by šlo o život či nebytí. Abychom to pochopili, je třeba shledat k tomu nezbytné souvislosti.

Mladé Kanaďance se zprvu v profesionálním tenisu neskutečně dařilo. V roce 2014, ve svých dvaceti letech, se dokonce probojovala do finále nejvyšší ceněného grandslamu Wimbledonu. Utkala se v něm s Češkou Petrou Kvitovou a netajila se s tím, že ji chce porazit tak jako Kvitová předtím porazila Šarapovovou. Neuspěla však, propadla depresi, vypadla z elitní desítky a na delší dobu se zabydlela v páté desítce. O šest roků starší Šarapov-

Bouchardová versus Šarapovová

Zdeněk Smejkal

vová získala pět grandslamových titulů a v žebříčku neustále patřila mezi elitu. Její zápasy byly pro diváky nadmíru přitažlivé, neboť jiskřily dramatickostí. Až se stalo, že na loňském lednovém Australia Open měla dopingový nálezn meldonia a byla na dva roky distancována. Na rozdíl od většiny takto prestižených se nevykrucovala, nezatloukala a za svůj prohřešek se cítila odpovědná (ze zdravotních důvodů brala meldonium desetletí, ta pak bylo dáno od tehdejšího 1. ledna mezi zakázané drogy, což ona přehlédla). Na její žádost jí byl trest zkrácen o půl roku a vypršel letos v dubnu. A tak milá Maria, pro niž největší „drogu“ je právě tenis, začala opět hrát. A protože v důsledku trestu přišla o potřebné body, byla odkázána na „divoké karty“. Ty jí milerádi nabídli pořadatelé turnajů ve Stuttgartu, Madridu, Římě a Birminghamu, a možná se jí umožní start i na grandslamovém French Open. Což vyvolalo různé komentáře jak mezi hráčkami, tak i mezi sportovními novináři.

S krajním odsudkem Šarapovové vystoupila Genie Bouchardová: označila Šarapovovou za podvodnici a požadovala, aby byla distancována doživotně, a to nejen v tenisu, ale i ve sportu vůbec. Šarapovová přesto po půldruhaleté pauze vystartovala ve Stuttgartu úspěšně, probojovala se do semifinále. Naproti tomu Bouchardová se příliš nedařilo. Na lepší časy pro ni zaslavilo semifinále v australském Sydney, ale v následujících pěti turnajích vypadávala vždy v prvních kolech. Takže před Madridem figurovala v žebříčku až na šedesáté příčce. V této situaci došlo tedy k přímému střetu obou hráček na kurtu. Pro jeho ráz má angličtina výstižné jednoslovné označení „grudge“, k němuž marně hledáme adekvátní český ekvivalent: označuje střetnutí mezi dvěma osobami, jež k sobě cítí antipatii. Obě hráčky postoupily do druhého kola, což bylo větším povzbuzením pro Genie. Ta po vyrovnaném tvrdém souboji vyhrála první set 7:5. To však nijak nevykolejilo Marii, která hru ještě více přitvrdila a doťáhla set do vítězného konce. Rozhodující bitva se pak strhla v sadě třetí, v níž se urputně bojovalo o každý fiftýn. Obě hráčky zprvu vyhrály své první dvě podání. Poté však Genie při svém podání hru ztratila a zdálo se, že vrchu nabývá opět Maria. Genie však rebreakem hned nato stav srovnala a rozjetá a natěšená urvala Rusce i další dva gamy - 6:4. Prochůzka ji obrovská euforie nejen proto, že Marii porazila, ale i proto, že postoupila přes ni do třetího kola. V něm narazila na světovou dvojku Němku Kerberovou, nad kterou dokonce vítězila 7:5 a 5:0, když její soupeřka zápas pro zranění vzdala. Genie se tak nečekaně ocitla ve čtvrtfinále. ■

► hall.com s nedávným datem 5.5.2016 se zmiňuje o tzv. species dysphoria - podivném to stavu osoby, která o sobě tvrdí, že je zvířetem, uvězněným v lidském těle. Již v předchozím roce tento provokující vědec o sobě prohlásil, že je ve skutečnosti čtvernožec SPRINGBOK (Antidorcas Marsupialis), průměrného vzrůstu 1,5-2 m, druh hnědý a bílý antilopy-gazely z jihovýchodní Afriky, nyníšší Namibii. Takové že je jeho přesvědčení, nepostrádající značnou, a sice dáňovou výhodu. V dáňovém zákoníku není sebemenší zmínka o fiskální odpovědnosti springboků. Rozchází se názory na kritéria, ji-

miž by se určovala rasová identita, zda to je především záležitost toho kterého jedince, čím že se cítí být. Mnohé vášně vypukly zejména v kruzích s levicovým temperamen-tem. Je tedy pohlaví a rasa především záležitostí objective reality či self-definition? Je rasa víc záležitostí biologickou nebo sociologickou? Kolik tmavé pigmentace je třeba k dosažení kvalifikace černošství? Ovšem, na odpovědi přece ve státě, zdůrazňujícím svůj nárok na označení post-racial, by již nemělo záležet. Jenže taková vidina se zdá být přece jen v nedohlednu. A její vzdálenost jakoby poslední dobou z víc než jednoho důvodu zřetelně vzrůstala. ■

Rutland & Ježek jsou tady... (2. dokončení)

(2. dokončení)

Dokončení z minulého čísla. 3. Kde se vyřizují?

Zastupitelské úřady České republiky obecně nabízejí možnost podat žádost o občanství jejich prostřednictvím. Velsyvnanctví nebo generální konzulát pak plní funkci pošťačka či prostředníka – nabírá žádost, přeposílá ji příslušnému matičnímu úřadu, kde se vede archívni šetření, matiční úřad pak po vystavení listiny nebo osvědčení o občanství zasílá žádosti o zápis narození a manželství na tzv. zvláštní místo v Brně, které zapisuje pouze matiční události, k nimž došlo v cizině. Hotové české doklady, tedy listinu/osvědčení, rodný list, oddací list obdrží žadatel opět prostřednictvím zastupitelského úřadu. Cizozemské dokumenty, které je třeba předložit se zmíněnou legalizací, si musí většinu žadatelé obstarat na vlastní pěst. Existují agentury, které se zabývají profesionálním obstaráváním apostil a superlegalizací.

4. Musíme cestovat do ČR, nebo existuje i jiná cesta k jejich získání?

K získání českého cestovního dokladu není třeba cestovat do ČR, neboť české velvyslanectví a generální konzuláty vyřizují žádosti o doklady i v zahraničí. Záleží však na tom, jak moc zadatelé na vydání českého dokladu spěchají – zastupitelský úřad vyhotoví cestovní pas ve lhůtě 120 dnů (v praxi se setkáváme s 5–8 týdny), oproti tomu obecní úřad v ČR má lhůtu pouhých 30 dnů (v praxi 2–3 týdny), za příplatek vystaví obecní úřad tzv. rychlopas, a to do 6 pracovních dnů (v praxi 4 dny). Někdy se může vyplatit spojit příjemné s užitečným, podniknout výlet do Prahy a požádat o rychlopas, který je hotový za pár dní. Cestovní pas ČR obsahuje strojově čitelné údaje a biometrické údaje.

je, proto je třeba o pas žádat až a následně jej převzít osobně, zastoupení na plnou moc je vyloučeno. Pro samotné řízení o nabytí státního občanství je možné udělit plnou moc zmocněnci v ČR (např. advokátovi), který vše potřebné až po podání žádosti o cestovní pas vyřídí. Zájemce se i přesto nevyhne návštěvě notáře nebo zastupitelského úřadu kvůli ověření podpisu na plné moci.

5. Případy jsou ryze individuální, kam by se měli zájemci o službu obracet?

Pokud si zájemci nejsou jisti, zda mají na české občanství nárok, mohou kontaktovat naši advokátní kancelář rutlandem je sídlem v Praze. Komunikujeme plynule v anglickém a německém jazyce. Po vyplnění krátkého dotazníku bezplatně vyhodnotíme šance zájemce a navrhujeme další postup. Krajané mohou samozřejmě kontaktovat i konzulární oddělení nejbližšího českého zastupitelského úřadu, avšak musíme počítat s většími průtahy v řízení a také s tím, že konzulární pracovníci si ne vždy poradí se složitějšími případy nabývaní občanství nebo nejsou seznámeni s možností udělení trvalého pobytu pro krajaney.

6. S jakými problémy se nejčastěji setkáváte při vyřizování žádostí o občanství?

Problémy jsou různého charakteru od samotného posouzení šanci pro získání českého občanství až po komplikace praktického rázu. Při odvozování občanství od vzdělejších předků, kteří opustili Čechy okolo roku 1910 (kdy ostatně ani samostatné Československo neexistovalo), narážíme na nedostatky důkazního materiálu a musíme přizvat na pomoc profesionálního genealoga, který provede archivní šetření v místě posledního evidovaného pobytu prapradědů či jiného příbuzného. Evidentický je i přenos českého občanství po ženské linii, neboť v první polovině minulého století mohly ženy pozbyt československé občanství sňatkem s cizincem. Velkou nevýhodou mají osoby narozené jednou českému rodiči v cizině mezi lety 1949 a 1969, toto krajané měli možnost nabýt české občanství (niko-

li však zpětně) pouze prohlášením učiněným během roku 2014. Nyní v roce 2017 mohou žádat pouze o potvrzení o příslušnosti ke krajské komunitě a následně o trvalý pobyt v ČR. Neposlední komplikací jsou dlouhé lhůty k vyřízení žádostí.

7. Servis není bezplatný, mohl byste uvést tarify některých služeb, kupř. pořízení dokladů, pověření zastupováním žadatele, a čas, který je k získání dokladu zapotřebí?

Jak už bylo zmíněno, prvotní prošetření nároku krajanů na občanství provádíme zdarma. Pokud se ukáže, že jsou šanci pro získání českého občanství vysoké, dle typu žádosti a složitosti případu nabízíme zastupování při získání českého občanství za fixní poplatek 800 – 1400 EUR (21.600 Kč – 37.800 Kč), při podání více žádostí v rámci jedné rodiny nabízíme snížené sazby, to samé platí u žádostí pro nezletilé děti. Zájemským však musí počítat i s ostatními náklady za překlady, notářské kopie, správní poplatky, eventuelně kurýra, které většinou nepřesahují v souhrnu 400 EUR (10.800 Kč) za jednu žádost a hradí se až na samém konci procesu. Krajané si většinou sami nebo přes lokální agentury v zemi pobytu využívají apostoly a superlegalizace cizozemských dokladů.

V závislosti na složitosti jednotlivých případů může řízení trvat od okamžiku poptávky po vydání cestovního pasu ČR 4 měsíce až 1 rok, ale měli jsme i extrémní případy s rozsáhlými archivními šetřeními, kdy si klienti převzali své české cestovní pasy až po roce a půl. Záleží jednak na schopnosti zájemců obstarat nutné dokumenty v cizině, jednak na rychlosti správních úřadů, jejichž přístup se liší úředník od úředníka. V současném složitém světě se i přes vidinu vynaloženého času a finančních prostředků z dlouhodobého hlediska vyplatí investovat do zachování kontinuity dědičtí českého občanství.

České právní předpisy momentálně umožňují Čechům mít více-
ro státních občanství. Dveře k získání českého občanství emi-
granty žijícími v cizině a jejich potomky jsou nyní otevřené, ale
nevíme, na jak dlouho a kdy je soukolí české legislativy začne
opět pomalu zavírat. ■

 KŘÍŽOVKA PRO VOLNOU CHVÍLI

[illegible]

VYLUŠTĚNÍ KŘÍŽOVKY V TOMTO ČÍSLE:

TAJENKA: 1. Kráľovské 2. paláce jsou 3. plné lidí

... ale bez přátel.

POMOC: AÁ, LISP, SAMOA

STRÁNKY JSOU ARCHIVOVÁNY
NÁRODNÍ KNIHOVNOU
ČESKÉ REPUBLIKY

POMŮCKA: AA, Cae, USP, SAMOA	UHLOVODÍK OBSAŽENÝ V BENZINU	OŽYVATÍ SE HUDBOU	CITOSLOVCE PŘEKVAPENÍ	ŘÍZENÍ LETOVÉHO PROVOZU (ZKR.)		PRKNO UMÍSTĚNÉ NAPŘÍČ JI- NÝCH PRKEN	MÍSTO USTÁJENÍ PSA	OBVODNÍ KULTURNÍ DŮM (ZKR.)	CITOSLOVCE PODÍVU
VŠESTRA- NNÝ LOVEC- KÝ PES					AUTOBUSO- VÁ LINKA				
					ORG. AFRI- KÉ JEDNOTY				
1. DÍL TAJENKY									
ZVUK TRUBKY			ŠPATNÍ LUDÉ (ŘIDCE)						
			ČINNOST						
ZN. ČISTICÍHO PRÁSKU				WERICHOVO JMÉNO				2. DÍL TAJENKY	PROVÁDĚT
				PROGRAMO- VACÍ JAZYK					
CHEMICKÝ PRVEK (Ni)					KEPROVÁ VAZBA				
					PEREJ				
	PRODEJ ČÁSTI NĚČEHO	ZVÝŠENÝ TÓN C				IAT. ZKR. SOUHVEZDÍ RYDLO			
		3. DÍL TAJENKY				ESSÁLEK			
ŽÁDOSTIVĚ (EXPR.)							POPĚVEK UZAVŘENÝ SPOLEK		
ZNAČKA DECILITRU			VELIKONOČ- NÍ KOSTEL- NÍ SVÍCE						
			SEZVAT						
POŠTOVNÍ NOVINOVÁ SLUŽBA (ZKR.)				LARVY ŽAB					
				POZDRAV BUĎ ZDRAV (KNIŽ.)					
POPÍNAVÝ KEŘ PĚSTOVANÝ PRO HROZNY					PRŮPLAV DO RUD. MOŘE				
					SIBÍRSKÉ MĚSTO				
SNADNO TAVITELNÝ KOV						HYJE (NÁŘ.) SAMOHLÁSKY VE SLOVĚ 'ANANAS'			
NUTNOST VOĚBY MEZI DVĚMA MOŽNOSTMI							STŘEDNÍ VLNY (ZKR.)		
							ZN. MEGA- PONDU		
DOMÁCKY EDUARD				FLAVECKÉ OSTROVY					
KRÁČET				ZNIČENÝ (OB.)					

UŽITEČNÉ ADRESY

VELVYSLANECTVÍ ČR v KANADĚ
Velvyslanec PAVEL HRNČÍŘ
251 Cooper St., Ottawa
ON K2P 0G2
Tel: (613) 562 3875
Fax: (613) 562 3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
Web: www.mzv.cz/ottawa

VELVYSLANECTVÍ SR v KANADĚ
Velvyslanec ANDREJ DROBA
50 Rideau Terrace, Ottawa
ON K1M 2A1
Po-Št 8-16.15 h., Pia 8-15.00 h.
Tel: +1(613)749 4442 ex. 101
Email: andrea.dankaninova@mzv.sk

GEN. KONZULÁT ČR v TORONTU
Generální konzul IVAN POČUCH
2 Bloor St. W. suite 1500, Toronto
ON M4W 3E2
Po Út Čt Pá 9.00-12.00
Tel: +1(416) 972 1476
Fax: +1(416) 972 6991
Email: toronto@embassy.mzv.cz
Nouzové linky: +1 (647) 282 8119
+1 (647) 406 9221
Web: www.mzv.cz/toronto

HONOR. GK ČR CALGARY
Hon. konzul JERRY JELÍNEK
Suite 303-6707 Elbow Drive SW, T2V0E5
Calgary
ST 14.00 - 18.00
Tel: +1403/269 4924, 269 6090
Fax: +1403/259 4533
Email: Calgary@honorary.mzv.cz
jelinek@terramanagement.com
Konz.působnost obvodu: prov. AB
Časový posun: - 8 hod

HONORÁRNÍ KONZ. ČR MONTREAL
Hon. konzul HYNEK ŽIKOVSKÝ
2020 2020 Bld. Robert-Bourassa,
Suite 1920, H3A 2A5 Montréal, Québec
PÁ 10.00 - 12.30 předem dohodnout
Tel: 1(514)316 4383
Email: montreal@honorary.mzv.cz
Konzulární působnost: prov. Québec
Časový posun: -6 hod

HONORÁRNÍ KONZ. ČR VANCOUVER
Hon. konzul a ved. úřadu:
KAREL VEČEŘA GALLAND
Suite 1700- 200 Granville Street, Vancouver,
BC, V6C 1S4
PÁ 13.00 - 15.00 předem dohodnout
Telefon: 1(514)316 4383
Fax: 1(604)662 4544
E-mail: kgalland@ecofluid.com
Konzulární působnost: provincie Britská

Kolumbie kromě Vancouver Island
Časový posun: -9 hod

VELVYSL. KANADY v PRAZE
Ve strunách 95/2, 160 00 Praha 6
Tel: (+420)272 101 800
Fax: (+420)272 101 890
Email: canada@canada.cz
Web: www.canada.cz

ČSSK v KANADĚ
PO Box 564, 3044 Bloor St. W.
Toronto ON M8X 2Y8
Tel: (416) 925 2241
Fax: (416) 925 1940
Porady a ověřování dokladů:
Email: ustredi@cssk.ca
toronto@cssk.ca
Web: www.cssk.ca
Torontská pobočka (416)762 6846

ŘÍMSKO-KATOLICKÝ KOSTEL
S.V. VÁCLAVA
P. ThLic. Mgr. TOMÁŠ KÁNA Th.D.
496 Gladstone Av., Toronto ON
M6H 3H9
Tel: (416)532 5272
Fax: (416)516 5311
Email: t.kana@seznam.cz
Web: www.katolik.ca

SLOV. EV. KOSTOL SV. PAVLA
Rev. LADISLAV KOZÁK
1424 Davenport Rd., Toronto
ON M6H 2H8
Tel: (416) 658 9793
Email: lpkozak@sympatico.ca

RÍM. KAT. KOSTOL SV. CYRILA
A METODA, farář JOZEF VAŇO
5255 Thornwood Dr., Mississauga
ON L4Z 3J3
Tel: (905) 712 1200
Fax: (905) 712 0974

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES
UNIVERSITY OF TORONTO
Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto, ON M5S 1J4
Associate prof. Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
Email: veronika.ambros@utoronto.ca

CZECH EVENTS NETWORK
PRO KANADU, USA & MEXIKO
Řídí LUBOMÍR NOVOTNÝ
909 Bay Street, Suite 1006
Toronto, Ontario M5S 3G2
Tel/Fax: (416)929 3432
Email: novotny@gmail.com
www.czechevents.net

HONORÁRNÍ KONZULÁT VE VICTORII OD 1. DUBNA 2017

Honorární konzulát ČR ve Victorii zahájil svou
činnost 1. dubna 2017, jeho působnost je na
území Vancouver Island.
Honorární konzul ČR JIM H. REED
(obchod a ekonomické vztahy)
2555 Cotswold Road
Victoria, BC, V8R 3S3
Telefon: 1(250)360-7418
E-mail: jim.synachor@gmail.com
schůzka pouze na základě objednání

Hon. vicekonzulka ČR LENKA STORZER
(konzulární agenda a pomoc občanům ČR)
1652 Mountbatten Place
Victoria, BC V8S 5J9
Telefon: 1(250)888 1974
E-mail: victoria@honorary.mzv.cz
ST první v měsíci 12:00 - 15:00 h.
na základě objednání (mailem, telefonicky),
v případě nutné záležitosti je možné domluvit
schůzku i na jiný termín.

NEW HOMELAND – CZECH AND SLOVAK (EVERY THIRD WEEK)

vydává Masaryk Memorial Institute, Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd.,
Toronto, ON M1G 1H1. Řídí tiskový výbor MMI.
Archiv na webu www.masaryktown.ca

Redakce si vyhrazuje právo příspěvek zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho
event. nezařazení. Z předplatného nevyplývá předplatiteli nárok na umístění jeho
článku v novinách. ■ Anonymy neotiskujeme. ■ Předplatné se automaticky prodlužuje,
není-li odběratelem písemně zrušeno.
Názory prezentované v uveřejněných příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce
ani vydavatele, MMI. Nevyžádané rukopisy a fotografie redakce nevrací. ■ Redakce
neposkytuje žádné informace o autorech.

Redakční rada: Barbara Sherriffová (konzultantka jazyka anglického), Jiří Grosman a
Miloš Krajný (Toronto), Josef Skála a Jiří Adler (Vancouver), Alena Martinů (Montreal),
Eva Fírllová (konzultantka jazyka českého, Sudbury).

Masarykův ústav (MMI) je nevýdělečná (not profit) organizace. Jejím posláním je
udržovat české a slovenské kulturní tradice a obohacovat tak život kanadské veřejnosti.
■ Kancelář Iva Ječmenová tel: (416)439-4354 (UT, ST, CT 9.00-16.00), office@
masaryktown.ca ■ Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$
110 US. Šeky zasílejte laskavě na adresu ND nebo MMI. Ceny inzerátů sdělíme na
požádání.

Tyto noviny byly vybrány Národní knihovnou ČR jako kvalitní zdroj, který by měl být uchován
do budoucna a stát se součástí českého kulturního dědictví. Stránky jsou archivovány
několikrát ročně a jejich záznam je součástí České národní bibliografie a katalogu NK ČR.

■ Šéfredaktorka a grafická úprava Věra Kohoutová Mobil (647)770 1713
Pište vera.toronto@gmail.com

**MMI JE NOSITELEM MASARYKOVY CENY UDĚLENÉ ČSSK
V KANADĚ V ROCE 2007 & LAUREÁTEM CENY MZV ČR GRATIAS
AGIT Z ROKU 2014**

Předplatné novin odešlete
na tuto poštovní adresu:

Roční předplatné:
Kanada \$ 61 CAD
USA \$ 83 USD
ostatní \$110 USD

MMI NOVY DOMOV
450B Scarborough Golf Club
Rd. Toronto ON
M1G 3V7 CANADA

Tel: (647)770 1713

V ČESKÉ REPUBLICCE:
Komerční banka, a.s.,
Spálená 51, 11212 Praha 1
Účet: Masaryk M.I. Canada
Číslo účtu: 400 144-011/0100

NOVÝ DOMOV - OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

O Věk do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Nový odběratel O do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Předplatné Nového domova \$

Dar tiskovému fondu MMI \$ Přikládám šek na \$

Jméno a příjmení

Adresa

Poštovní kód Telefon

Email

Šek zašlete laskavě na adresu:
MMI Novy domov, 450B Scarborough Golf Club Road, Toronto, ON,
M1G 3V7

Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$ 110 USD.
Za laskavé dary dárcům předem upřímně děkujeme.
Info redakce: vera.toronto@gmail.com, tel. (647)770-1713
office MMI: office@masaryktown.ca, tel. (416)439-4354

UNIGLOBE
Enterprise Travel

MEMBER OF: IATA TICOCA CTA
1810380

blanka@premieregroupp.com
dianab@premieregroupp.com

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.)
Toronto

INTERNATIONAL TRAVEL

**Travel with confidence,
Travel with us!**

Your next vacation is waiting for you Building memories, one vacation at the time...
Call us today and let us help you with your next vacation planning. We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoons packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip.

Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation.

We are looking forward to making your next trip a memorable one, so CONTACT US TODAY and you can get packing!

Air Canada Rouge has introduced flights to Prague, Budapest, Kosice, etc.
Reminder: As of March 15, 2016 the eTA (Electronic Travel Authorization) is in effect for visitors to Canada. Please visit: www.canada.ca/eta

Our address: 600 Sherbourne St., Suite # 301, Toronto Ontario
(across the street of Sherbourne Subway Station)
Very convenient location with subway access or parking behind the building

Please call us: (416)922-7775 or 1-877-922-8775
cell: (416)939-6118

Email to: agatha@intertravel.ca or intertravel@rogers.com
Follow us of Facebook: www.facebook.com/intltravel
Website: www.intertravel.ca

**TRAVEL WITH CONFIDENCE,
TRAVEL WITH US!**

TICO Registration # 50016556

Prague Restaurant & Cafe in Park

Nabízíme tradiční českou kuchyni, připravíme party, rodinná a přátelská setkání, meetingy, svatební hostiny, narozeniny, taneční zábavy

Rezervace & info:
mariana@praguerestaurant.ca **416.289.0283**

Pondělí / Monday zavřeno / closed
Úterý / Tuesday 17.00 - 21.00
Středa / Wednesday 17.00 - 22.00
Čtvrtek až Sobota 12.00 - 22.00
Thursday to Saturday
Neděle / Sunday 12.00 - 21.00

FB: Prague Restaurant, Toronto
Instagram: PragueRestaurant
WebSite: praguerestaurant.ca

PRAGUE RESTAURANT & CAFE

450 Scarborough Golf Club Road, Toronto, Ontario M1G 1H1

Recenze Lenky Storzové Vyzbrojte se vědomostmi!

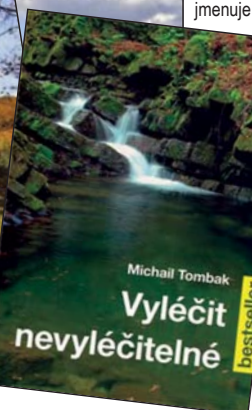
Milí čtenáři, patříte mezi ty lidi, kteří se v otázkách zdraví spoléhají pouze na lékaře nebo mezi ty, kteří berou péči o své zdraví do vlastních rukou? Pokud patříte do té druhé skupiny, knihy světoznámého profesora a biochemika Michaila Tombaka jsou pro vás.

Když jsem otevřela jeden z jeho světových bestsellerů Je možné žít 150 let? byla jsem trochu skeptická.

150 let? Je to možné? Našli jsme do ní a už jsem se od ní neodtrhla. Přčetla jsem celých 255 stran za tři dny. Něco z toho, co jsem četla, jsem již věděla, ale hodně nového jsem se naučila. Hlavně se mi to vše zdálo velmi logické. Autor zde vysvětluje hlavní důvody, které ničí naše zdraví: zanedbaná páteř (to jsem nevěděla!), nesprávné dýchání, nesprávné stravování, málo pohybu, nedostatek vnitřní tělesné hygieny a nezanedbává ani významný problém, na který často zapomináme: že neumíme být šťastní. Proč se často soustředíme na problémy místo toho, abychom problémy řešili nebo akceptovali a soustře-

dili se na věci, které nás dělají šťastnými? Podrobně popisuje, jak vše napravit a tím si nejen prodloužit život, ale hlavně prožít svůj život spokojeně ve zdraví. Ať nám je osmáct

**Je možné žít
150 let?**

sáhlejší - má 275 stran a je ve slovenštině. I tak jsem ji se zájmem přečetla. Nejen že obsahuje Choroby od A do Z, ale zabývá se také tím, že mnoho nemocí, např. bolesti páteře, může být zaviněno psychickými problémy. Tvrdí, že stav člověka můžete poznat podle jeho postavy a podle toho, jak se pohybuje. Fascinující!

Další Tombakova kniha se jmenuje Cesta ke zdraví a je hlavně o zlepšení kvality našeho života. Náš organismus a jeho léčebné síly jsou velmi silné, až zázračné. Ale musíme se o sebe starat a své tělo poslouchat. Dnešní lékaři léčí symptomy, ne důvod nemoci. Proto je třeba, podle autora, začít se SAMI starat o své zdraví a hlavně se snažit nemocem předcházet.

Všechny knihy máme momentálně skladem v limitovaném množství. Stojí od \$19 do \$29. Můžete se podívat na naše webové stránky www.czech-books.com nebo zavolat na +1(250)888-1974. Přijíždím vám hezké zdravé léto, hodně pěkných zážitků, které nesmíte přehlížet, protože právě ty nám dávají sílu a smysl života...
VAŠE LENKA

nebo osmdesát. Hned jsem sáhla po jeho další knize Vyléčit nevyléčitelné. Uvádím úryvek z knihy: Než zkusíme společně poznat příčiny civilizačních chorob, chtěl bych uvést výsledky dvou na sobě nezávislých vyšetření, provedených na různých místech a v různém čase. Nezvrátne potvrzují moudrost východních lékařů, kteří tvrdí, že od středomého jídla ještě nikdo neumřel. Umrá se z přejídání. Kniha zdravého života je roz-